

Kommun	Avsändare	Dokument samt plats i dokument	Synpunkt	Kommentar	Ändrat i dokument (ja/nej)
<b>SÖRAB-kommuner</b>					
<b>Danderyd kommun</b>					
Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p>I vissa kommuner används istället sopkärl med plats för flera fraktioner och som därmed hämtas vid respektive tomt istället. Detta skulle underlätta för hushållen och därmed öka sorteringsgraden, till fördel för miljön, och ligger alltså i linje med kommunens mål.</p> <p>1. Är frågan om hur sortering av avfall kan underlättas belyst i de nya planerna?  2. Är det möjligt att införa detta, eller finns det något i planen eller föreskrifterna som går emot detta?  3. Är det praktiskt möjligt?</p>	<p>1. Målområde 1 och 3 berör tillgång till system och källsortering.  2. Ja, möjligheten finns, men alla förutsättningar är inte utredda. Dock inte aktuellt med fyrfackskärl som nämns.  3. Ja, möjligheten finns. Frågan är föremål för utredning.</p> <p>Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Danderyd kommun	Privatperson	Bakgrundsdokumentet, måldokumentet och periodmålsdokumentet	<p>Jag tycker inte att Danderyds avfallsplan har ett slutkundstänkande (dvs era kunders kunder) dvs privatpersonerna som bor i bostäder inom kommunen. Fokus ligger på Sörabs verksamhet, lagar och föreskrifter samt arbetsmiljön för de som arbetar för Sörab. Jag tycker att det borde vara mera fokus på slutkunderna dvs. invånarna och företagen. SÖRAB har utgått från sin verksamhet och inte hur de kan hjälpa kunderna göra rätt. Ett inifrån SÖRAB dokument.</p> <p>Jag saknar en tydlig vision om sophantering för Danderyds Kommun. Jag vill lämna alla mina sopor i 8 fraktioner vid min villa (Läs Båstad kommuns sophantering). Denna sophantering fungerar super bra sedan 10-15 år tillbaka! SÖRABs plan förutsätter att alla äger en bil för att kunna köra och lämna sina sopor vid avfallsstationerna. Detta är inte förenligt med agenda 2030 som jag ser det. Det leder till mera kort transporter inom kommunen och är inte förenligt med hållbara städer . Jag saknar kopplingen till Danderyds Kommuns miljömål. Det hade varit bra att förtydliga Agenda 2030 mål och vilka Sörab kan påverka av dessa.</p> <p><b>Bakgrundsdokument</b> Sid 11 - Jag saknar vilka mål för Agenda 2030 som SÖRAB bidrager till... Hur underlättar SÖRAB för kunden att göra rätt?</p> <p><b>Måldokument</b> Sid 9 - Det står inget om SÖRABS fordonsflotta skall bidra till mål 13 sid 9 - Hur bidraget SÖRAB till minskad ojämlikhet mål 10. Det står bara att ni påverkar mål 3,8,9,12 och 13 - hur har ni valt ut dessa?</p> <p><b>Periodmålsdokument</b> Hur arbetar SÖRAB för rent vatten mål 6 genom sina sopstationer? Hur arbetar SÖRAB innovativt under perioden?</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan. Lokala miljöplaner och motsvarande har sätts över i och med framtagandet av avfallsplanen. Målen är gemensamma för alla nio kommuner inom SÖRAB-regionen och anger således även vad Danderyds kommun vill uppnå. Strategier som återfinns i planen är gemensamma, detta kommer att resultera i handlingsplaner med såväl gemensamma som lokala åtgärder. Vad avser förpackningar och tidningar så regleras det inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt.</p> <p><b>Bakgrundsdokument</b> - Koppling till Agenda 2030 till finns på sida 8 i Måldokumentet</p> <p><b>Måldokument</b> - SÖRABS fordonsflotta ingår i indikator 1 i mål 1.3 i avfallsplanen och kommunernas indikator 2. En social konsekvensanalys planeras att utföras. Urvalet har gjorts genom en särskild utredning.</p> <p><b>Periodmålsdokument</b> - Miljökrav rörande bland annat utsläpp i vatten är ett lagkrav som berör samtliga av SÖRABs anläggningar.</p> <p><u>Lokalt Svar</u> Systemet med flerfackskärl kräver att kommunen tar ansvar för avfallsfraktioner som idag ligger utanför det kommunala ansvaret. Lagstiftningen stärks också vid årsskiftet och Danderyds kommun avser inte att i nuläget överta ansvar för ickekommunalt avfall. Danderyds kommun arbetar och kommer att arbeta tillsammans med övriga SÖRAB-kommuner att utveckla system för att underlätta avfallshanteringen för alla parter. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p>Hej . Har läst dokumenten och önskar svar på ett antal frågor:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vad ska göras för att få de invånare som idag inte sopsorterar att börja göra det?</li> <li>2. Hur ska miljöstationerna i kommunen hållas efter så att de inte är skräpiga eller för fulla för att ta emot nytt skräp utan istället lockar till användande?</li> <li>3. I vilken utsträckning kommer de synpunkter som framförts från barn att efterlevas?</li> <li>4. Hur kommer kommunen se till att de egna verksamheterna (förskolor, äldreboenden, hemtjänst tex) sopsorterar då detta tycks ske i ganska låg utsträckning idag?</li> <li>5. Vilka insatser kommer kommunen göra för att understödja initiativ som plogning, plocka skräp-dagar, minskat skräp i naturen?</li> <li>6. Vilka insatser ska göras för att minska nedskräpning i naturen?</li> </ol>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1 &amp; 6. Detta kommer att fastställas i handlingsplanernas aktiviteter.</li> <li>2. Antaget att med "Miljöstationer" menas Återvinningsstationer så berör detta av Målområde 5 och 1.</li> <li>3. Under 2020 förbereds ett nätverk för att säkerställa barnperspektiver i avfallsplanen, bestående av tjänstepersoner från kommunerna. Simultant tas ett arbetssätt för hela avfallsplanen fram, där nätverken ska få en roll.</li> <li>4 &amp; 5.</li> </ol> <p><u>Lokalt svar</u> Danderyds kommun har satt upp Ploggningsstationer på strategiska platser i kommunen. Danderyds kommun arbetar med avfallssortering även inom de egna verksamheterna.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p>Hej! Jag har läst igenom den nya avfallsplanen och kommit fram till att det inte är så mycket nytt i den, men vissa klargöranden har gjorts i alla fall. Jag skulle dock vilja se en lite mer framåtlutad inställning till avfallskvarnar kopplade till avlopps nätet både vad gäller flerfamiljsfastigheter som för enskilda fastigheter. Fördelarna är många, för att nämna några: Fordonstransporter undviks. Om avlopps nätet utnyttjas för transport av avfallet behöver man inte hämta det med fordon. Transport sker 24 timmar per dygn, tyst och säkert. Om matavfallet förs till reningsverken istället för att hanteras som annat avfall finns möjlighet att producera mer biogas.</p> <p>Man slipper illaluktande kärler under sommarperioden. Odören kan nog ibland klassas som sanitär olägenhet då kärlet står i brännande sol veckovis innan tömning sker. Jag kan förstå att det finns ett visst motstånd mot avfallskvarnar från framförallt SÖRAB ang detta, då det innebär lägre intäkter för dem.</p>	<p>Kommuner vars avlopp tas omhand av Käppalaförbundet avråder i allmänhet från avfallskvarn kopplad till avlopps nätet. Delar av regionens VA-nät omhändertas dock av Stockholm Vatten och Avfall, där är avfallskvarn kopplad till avlopps nätet tillåtet.</p> <p><u>Lokalt Svar</u></p> <p>Avfallskvarnar ger effekter i spillvattenrören. Risken för stopp ökar och vid syrefria miljöer bildas mer svavelväte som tär hårt på ledningarna. Utbytet av biogas blir också mindre jämfört med om man samlar in matavfallet separat. Även om man räknar bort arbetet som insamlingen förbrukar. Detta beror på att maten snabbt bryts ner i rören.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Privatperson	Bilagor - gällande nulägesanalysen och returpark (bilaga 3)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. En returpark för med sig skadedjur och lukt och bör därför inte läggas nära bebyggelse.</li> <li>2. En returpark i Danderyd skulle inte öka mängd eller karaktär av returmaterial. Det är bara en trafiklogistisk fråga. Skall personbilarna köra till Hagby, eller en marginellt kortare väg till en omlastningsstation varifrån godset skall gå med långtradare till Hagby.</li> <li>3. En placering vid Enebybergsvägen är central i Nordostregionen och skulle komma att serva Vallentuna, Åkersberga, Österåker, Täby, Danderyd och delar av Sollentuna och Stockholm. En placering vid Enebybergsvägen är otänkbar med hänsyn till trafikbelastningen. Den uppskattning som Sörab gjort av antalet långtradare, som behöver hämta containrar betraktar vi som grovt underskattande.</li> <li>4. Då returmaterialen ändå är tänkt att hamna i Hagby, så är det svårt att se fördelarna med en mellanstation i Enebyberg eller kommundelen Danderyd.</li> <li>5. En anläggning i Enebyberg eller Danderyd är dyr i såväl anläggning som drift. Framst med hänsyn till driften så blir det rationellare att lägga allt i Hagby.</li> <li>6. Mark i storstadsregioner är dyr och utgör en bristvara. Redan detta är skäl nog att inte bygga en onödig returstation i Danderyd.</li> </ol>	<p>SÖRAB har som uppgift och mål att tillgodose samtliga SÖRAB-kommuner med lättillgänglig tillgång till återvinningscentral/Returpark. Genom att bygga fler Returparker erhålls en nödvändig avlastning av Hagby ÅVC. Returpark i Danderyd behandlas dock inte i nulägesanalysen. För närvarande finns ingen plats i Danderyd att uppföra en Returpark.</p> <p><u>Lokalt svar</u></p> <p>Alla återvinningscentraler är öppna för alla invånare i SÖRAB-området. Om någon station än den närmaste passar bättre är man välkommen där.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <p>Stryk text på sid 6 i framtidsanalysen: "I Danderyds kommun utarbetas förslag till detaljplan för en returpark vid Enebybergsvägen i Danderyds kommun."</p>	Ja
Danderyd kommun	Privatperson	Bilagor - gällande nulägesanalysen och returpark (bilaga 3)	<p>Är förslaget till en "Returpark" i Danderyd verkligen genomtänkt? Skall vi ha en omlastningsstation för avfall innan det ändå hamnar i en större anläggning som finns i Hagby? Att investera och driva i en småskalig motsvarighet till Hagby, verkar inte vara något klokt sätt att använda skattebetalarnas skatte medel, eftersom vi har närheten till en utbyggd välfungerande ÅVC i Hagby. "Returparken" skulle komma att betjäna grannkommunernas invånare och öka trafiken. Många skulle ta vägen förbi parken under rusningstid. Bättre att leda trafik för detta ändamål till Hagby. Bättre att satsa på storskalig behandling vid redan befintlig anläggning i Hagby, och därigenom vara rädd om våra skattemedel.</p>	<p>SÖRAB har som uppgift och mål att tillgodose samtliga SÖRAB-kommuner med lättillgänglig tillgång till återvinningscentral/Returpark. Genom att bygga fler Returparker erhålls en nödvändig avlastning av Hagby ÅVC. Returpark i Danderyd behandlas dock inte i nulägesanalysen. För närvarande finns ingen plats i Danderyd att uppföra en Returpark.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <p>Stryk text på sid 6 i framtidsanalysen: "I Danderyds kommun utarbetas förslag till detaljplan för en returpark vid Enebybergsvägen i Danderyds kommun."</p>	Ja

Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p>Om ni inte har egna förslag på hur man i praktiken skall nå målen, kopiera då hur andra lyckats. Ett exempel är Lunds kommun. Där samlar man in glas, metall, plast och pappersförpackningar direkt vid småhusen. Eftersom det är mycket enklare än våra skräpiga sopinsamlingsplatser får man mycket större volymer, nöjdare kunder och renare närmiljö.</p>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Vad avser förpackningar och tidningar så regleras det inom ramen för producentansvaret. Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Enskild Politiker Danderyd	Syfte och målområden	<p><b>Syfte:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vi måste se till att det blir enkelt, lättanvänt och fastighetsnära för invånarna.</li> <li>2. Hushållsavfallet kanske ska synkas med FTI så att det blir så få kärl och så fastighetsnära som möjligt – ska vi i kommunen även ansvara för FTI? Bra och dåligt med det?</li> <li>3. Den nya strategin måste innebära att vi antingen minskar kostnaderna för avfall eller minst dämpar kostnadsutvecklingen.</li> <li>4. Se till att transportsystemen stödjer källsortering inklusive FTI</li> <li>5. Minska miljö- och klimatpåverkan men endast om det ekonomiska målet håller</li> </ol> <p><b>Mål:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Invånarnas upplevelse vid användning av systemen</li> <li>2. Att det ger ekonomisk fördel för invånarna att sortera utan att det blir dyrare för kommunen</li> <li>3. Minskning av avfall är beteendeförändring av konsumtionsmönster – ingen kommunal fråga.</li> <li>4. Ekonomiskt mål för kommunen och invånarna</li> <li>5. Offentlig miljö: minska ner på måluppföljning som kanske är dyrt? Inkludera illegala tippningar.</li> </ol>	<p>Synpunkterna är noterade.</p> <p><b>Syfte</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1 och 2. (periodmål pkt 2) Regleras inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt.</li> <li>3. Strategierna handlar om att öka miljönyttan och dämpa kostnadsutvecklingen.</li> <li>4. Se svar på pkt 1 och 2.</li> <li>5. Avfallsplanen ska leva upp till nationell och europeisk lagstiftning, det behöver alltid göras en avvägning mellan miljönytta och ekonomi.</li> </ol> <p><b>Mål</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Avfallsplanen ska spegla EUs avfallshierarki där avfallsminimering ingår.</li> <li>5. Illegal tippning inkluderas i mål 5.1. Minskningen av insamlad mängd från offentlig miljö har varit väldigt svår att uppskatta, då det saknas jämförbar data för hela regionen.</li> </ol> <p><b>Periodmål</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1 och 2. Se svar på p 1 och 2 under rubr Syfte.</li> </ol> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Danderyd kommun	Enskild Politiker Danderyd	Periodmål och bilagor framtidsanalys	<p><b>Periodmål:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Test och utvärdering av system samt benchmark mot andra kommuner för att underlätta för användaren att sortera och lämna avfall</li> <li>2. Undersöka möjligheten för Norrortskommuner att ha samma system och även inkludera FTI i enhetlig hämtning.</li> <li>3. Undvika lastbilstransporter på våra vägar och undvika ökad trafik från andra kommuner</li> <li>4. Närhet till inlämning i första hand genom mobil återvinning och väl övervakade platser för FTI</li> <li>5. Omfatta även näringsidkare att sortera avfall.</li> <li>6. Förebygga avfall endast om ekonomiskt utfall är positivt eller neutralt. Ta med i upphandlingar och se till att kommunen själv är en förebild.</li> <li>7. Ta bort uppföljning i största möjliga mån, lägg pengarna på annat eller spara.</li> </ol> <p><b>Bilagor:</b></p> <p>Framtidsanalys-sid 6: I Danderyds kommun utarbetas förslag till detaljplan för en returpark vid Enebybergsvägen i Danderyds kommun – det stämmer väl inte? Inte borttagen men lagd på is, eller hur?</p>	<p>Synpunkterna är noterade.</p> <p><b>Periodmål</b></p> <p>1 och 2. Se svar på p 1 och 2 under rubr Syfte.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <p>Bilagor</p> <p>Meningen tas bort.</p>	Ja
Danderyd kommun	BRF	Fokus lätt att göra rätt	<p>Bostadsrättsföreningen XX har 366 lägenheter. I BRF YY finns 367 lägenheter och i BRF ZZ finns 222 lägenheter. Här bor alltså väldigt många människor och många av dessa är äldre eller har på olika sätt svårigheter att "för egen maskin" ta sig till kommunens återvinningscentraler. De har alltså stora problem med att kunna leva upp till samhällets behov av återvinning och återanvändning. Vi har i föreningen bra egna stationer för insamling av hushållsavfall, matavfall och tidningspapper. Men vi märker att behovet av att enkelt kunna sortera och lämna andra typer av avfall är mycket stort. Det ska, som är en bra tanke med kommunens avfallsplan, vara lätt att göra rätt. Det är det inte nu och tyvärr har kommunen istället för några år sedan försämrat den möjligheten för våra medlemmar.</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.</p> <p><u>Lokalt svar</u></p> <p>Den tjänst som ni syftar på, "Grovis", levde inte upp till de sorteringsmål som finns. I och med att allt grovavfall blandades försvårade det den fortsatta hanteringen av materialet. Den mobila återvinningscentralen kräver mer plats och det är en utmaning på många platser Det finns alltid möjlighet att återupprätta de sorteringsrum som fanns i många hyreshus och beställa hämtning via kommunens entreprenör.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Danderyd kommun	BRF	Fokus lätt att göra rätt	<p>BRF XX och YY Framhåller:  Det fanns för några år sedan möjlighet för de boende i våra hus att lämna grovavfall, förpackningar, farligt avfall mm till en mobil återvinningsstation som kom flera gånger vår och höst till XX. Denna station var flitigt använd av många boende. Den var särskilt uppskattad av de som har svårt att själv ta sig till en återvinningsstation. Tyvärr försvann den möjligheten och ersattes av det som nu kallas den mobila återvinningscentralen. Den tycks fungera utmärkt, men är ingen hjälp för oss. Denna stannar på platser som ligger långt bort för oss i XX. För avfallshanteringen i föreningen bidrar detta till att våra kärl för hushållsavfall ofta blir belamrade med kartong och andra förpackningar och förmodligen hamnar mycket annat i kärnen för hushållsavfall. Förändringen genomfördes utan någon kommunikation med vår förening.</p> <p>För väldigt många har alltså möjligheterna för att ta hand om sitt avfall på bra sätt blivit mycket sämre. Detta i skarp kontrast till de vackra mål som kommunen har i sin avfallsplan. Det är möjligt att kommunen valde att prioritera de som bor i enfamiljshus, men har då istället åsidosatt väldigt många av kommunens övriga invånare.</p> <p>BRF XX och YY önskar alltså att kommunen i sin fortsatta planering mm för ett bra omhändertagande av avfall tar stor hänsyn till de många hundra som bor i flerfamiljshus. För detta önskar vi att kommunen har en bra dialog och kommunikation med våra bostadsrättsföreningar i XX. Vi önskar en bra dialog om hur vi på bra sätt kan bidra till att målen i kommunens avfallsplan kan förverkligas, då det är ett viktigt område för en hållbar utveckling. En fråga är t ex om vi i föreningen kan göra något för att få tillbaka den mobila återvinningscentralen hit till vårt område.</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.</p> <p><u>Lokalt svar</u>  Den tjänst som ni syftar på, "Grovis", levde inte upp till de sorteringsmål som finns. I och med att allt grovavfall blandades försvårade det den fortsatta hanteringen av materialet. Den mobila återvinningscentralen kräver mer plats och det är en utmaning på många platser Det finns alltid möjlighet att återupprätta de sorteringsrum som fanns i många hyreshus och beställa hämtning via kommunens entreprenör.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p>Jag är mycket imponerad över hur Kalmar kommun hanterar sina sopor på ett sätt som gör det lätt för alla, även mindre motiverade, att sortera. De använder olika färger på påsarna, men allt läggs i samma tunna. Supersmidigt! Jag tror att vi har mycket att lära av dem, kolla gärna in deras lösningar.</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.</p> <p><u>Lokalt Svar</u>  Använda olika färg på påsarna i sorterings syfte är en teknik som finns på ett flertal platser runt om i landet. Systemet bygger på att de lokala mottagningsenheterna klarar av färgade påsar. Så är inte fallet idag och en samordning måste ske med flera kommuner. Därför är det inte aktuellt i vår kommun.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p>Jag anser att Danderyds kommun borde ta hand om sitt eget avfall och bygga den Returpark som nu skrinlagts. Igår (30 januari 2020) vann SÖRAB priset Årets förebyggare för sin anläggning i Sundbyberg. Varför kan vi Danderydsbor inte ta hand om vårt eget avfall? Varför måste vi skicka bort det? Låt Danderyd vinna priser också, såsom Lidingö med Stockby Returpark och nu Sundbyberg med Returpunkten.</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det bland annat rör sig om den lokal fråga.</p> <p><u>Lokalt svar</u>  I SÖRAB sker ett samarbete som omfattar bland annat återvinningscentraler. Det faktum att det inte finns en återvinningscentral i Danderyd innebär inte att vi inte tar hand om våra sopor. Konceptet med Returpunkt är spännande och kan vara en möjlighet för Danderyd.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Danderyd kommun	Privatperson	Bakgrundsdokumentet, måldokumentet och periodmålsdokumentet	<p><b>Bakgrundsdokument</b> Sid 18 - jag tycker att barn borde få lära sig mer om kompostering hemma. Det finns många modernare alternativ, även om man t.ex. bor i lägenhet men särskilt om man bor i villa. Till exempel Bokashikompost, men även olika typer av varmkompostering ute i trädgården. Då behöver inga stora sopbilar köra runt i kommunerna.</p> <p><b>Måldokument</b> Sid 15 - ett målområde borde vara att konsumenterna måste ansvara så mycket som möjligt för det man köper. Så länge konsumenter löper varor som bidrar till sopbergen så finns ju efterfrågan kvar. Om man inte får stå för konsekvenserna och någon annan tar hand om allt så struntar man i konsekvenserna.</p> <p><b>Periodmålsdokument</b> Sid 19. Varför står det ingenting här om kompostering? Det finns många som använder varmkompost till matavfall. Självt har jag haft egen varmkompost i 25 år. Det blir finfin jord till trädgårdslandet och ingen behöver hämta några extra kärl här vid vår fastighet med tunga sopbilar som låter och sprider lukt. Varmkompost i en villaträdgård är hur bra som helst! Inget matavfall har hamnat i den "vanliga" soptunnan på många, många år. Det finns även kompostsystem för lägenheter, till exempel s.k. Bokashikompost. Glöm inte oss som komposterar!!</p>	<p><b>Bakgrundsdokument</b> Synpunkten är noterad.</p> <p><b>Måldokumentet</b> Detta innefattas av målområde 2</p> <p><b>Periodmålsdokument</b> I SÖRAB-regionen behandlas matavfallet främst genom rötning, vilket sammantaget ger lägre utsläpp av växthusgaser än kompostering. Det är dock ingenting som hindrar den som så önskar att kompostera sitt matavfall.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p><b>Allmänna synpunkter</b> Sopsortering: Behöver ske fastighetsnära. Även för villaägare! Annars blir det inte av, det gäller för många.</p> <p><b>Matavfall</b> Gör som i Linköping! Där finns särskilda gröna bioplastpåsar för matavfall. Det separeras ut maskinellt. Sopsortering ska vara enkelt för hushållen! Än så länge verkar Linköping vara bäst!</p>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p>I SÖRAB-regionen samlas matavfallet in i papperspåsar, detta är en avvägning som gjorts med hänsyn till kvalitet på utsorterat matavfall och ökade krav på restavfallens kvalitet. För att uppnå detta undviker SÖRAB-kommunerna samtransport av matavfallet och restavfallet.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p>Jag hoppas verkligen att villaägare med egen kompostering inte blir straffade pga av en generell regel. Om det finns möjlighet att själv kompostera till sin egen trädgård skall det vara positivt och inte negativt med straffavgifter.</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	<p><b>Avfallshantering i Danderyd</b></p> <p>Fungerar bra och de villaägare som har kompost bör fortsättningsvis få behålla den utan kostnadsökningar för andra sopor. Avfallstaxan skall inte användas för ändrade betenden. Det blir så småningom en smygbeskattning ungefär som tomtteavgift inom VA taxan.</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Danderyd kommun	Privatperson	Bilagor - gällande nulägesanalysen och returpark (bilaga 3)	<p><b>Yttrande till ovanstående plan.</b></p> <p>Det finns ingen anledning att lägga en returpark/sopstation i Enebyberg. Vi kan åka till Hagby utan problem. Lägga den istället där den behövs mest, där merparten av innevånarna bor och där de har längst till Hagby.</p> <p>Därutöver vore det bra om man försöker att få ner genomfartstrafiken i Enebyberg. Det här förslaget minskar inte trafiken.</p>	<p>Genom att bygga fler Returparker erhålls en nödvändig avlastning av Hagby ÅVC. Returpark i Danderyd behandlas dock inte i nulägesanalysen. För närvarande finns ingen plats i Danderyd att uppföra en Returpark.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Privatperson	Bilagor - gällande nulägesanalysen och returpark (bilaga 3)	<p>Kommunen har erbjudit invånarna att yttra sig över rubricerad plan. Mina synpunkter framgår nedan.</p> <p>Återvinningsbranschen är i snabb utveckling. På 50-talet handlade det om transporter från sopnedkassen till deponier. Inblandade företag var närmast att betrakta som åkerier. Idag är vi på väg mot ett samhälle där ett fåtal företag per världsdel ägnar sig åt högteknologiska återvinningsprocesser och en mångfald företag ägnar sig åt att förprocessa återvinningsmaterial för att sortera, underlätta transport och skilja på vad som skall skickas till vilken högteknologisk återvinningsfabrik. Det här är ett nytt samhälle, som kräver nya grepp. Som en följd av detta har flertalet återvinningsföretag en dubbel kultur bestående av den gamla åkerikulturen med transporter, lastning och lossning parallellt med den nya mer forskningsnära och högteknologiska kulturen. Ska vi nå längre vad avser återvinning, så behöver den gamla kulturen dämpas och den nya stödjas. Förslaget med en returpark i norra delen av Danderyds kommun är ett typiskt exempel på den gamla kulturen. Returparken ökar transportmängderna samt lastnings och lossningsarbetet, men ökar inte mängd eller karaktär av returmaterial.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Enligt den definition på returpark som ges i planen så skiljer sig en returpark från en traditionell återvinningscentral genom att föremål som är återanvändningsbara sorteras ut i början av rundan genom stationen och föremål, som skall gå till materialåtervinning sorteras ut i slutet. För en återvinningscentral gäller det motsatta. Det är enligt vår mening naivt att tro att den skillnaden skulle ge en märkbar ökning av återanvändningen.</li> <li>• Enebyberg och stadsdelen Danderyd ligger nära Hagby, varför det inte finns ett behov av en anläggning på närmare håll. För den viktiga minoritet som saknar bil är en utbyggnad av de mobila återvinningsstationerna att föredra. De har en förutsättning att ge ännu kortare avstånd med skottkärra eller liknande.</li> <li>• En returpark för med sig skadedjur och lukt och bör därför inte läggas nära bebyggelse.</li> <li>• En returpark i Danderyd skulle inte öka mängd eller karaktär av returmaterial. Det är bara en trafiklogistisk fråga. Skall personbilarna köra till Hagby, eller en marginellt kortare väg till</li> </ul>	<p>Genom att bygga fler Returparker erhålls en nödvändig avlastning av Hagby ÅVC. Returpark i Danderyd behandlas dock inte i nulägesanalysen. För närvarande finns ingen plats i Danderyd att uppföra en Returpark.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Villaägarna	Övergripande synpunkter av avfallstrappan, FTI, Barnperspektiv, returpark etc.	<p><b>Ingress</b></p> <p>Danderyds Villaägareförening, DVÄF har beretts tillfälle att yttra sig över förslag till för Danderyds kommuns Avfallsplan 2021 – 2032 . DVÄF har också beretts tillfälle att yttra sig över kommunens föreskrifter för avfallshanteringen för samma period. Plan och föreskrifter beräknas kunna antas av kommunfullmäktige under hösten 2020.</p> <p>Övergripande synpunkter och fokus</p> <p>De två skriftsamlingarna har ett stort fokus på framtida mål och nulägesbeskrivning. Det som saknas är:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Beskrivning av den FoU som pågår i världen</li> <li>• Hur verksamheten kan förädlas för att komma i samklang med pågående FoU</li> <li>• Analys av förutsättningarna att uppnå uppsatta mål</li> <li>• Planer för kommunens medverkan och ställningstaganden vid Förpackningsindustriernas omställning till hushållsnära insamling.</li> </ul>	<p>Koppling till forskning och utveckling berörs i Bilaga 3 Framtidsanalys, i den mån det ansetts rimligt inom ramen för Avfallsplan 2021-2032.</p> <p>Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej



Danderyd kommun	Villaägarna fortsättning	Övergripande synpunkter av avfallstrappan, FTI, Barnperspektiv, returpark etc.	<p><b>Avfallstrappan</b>  Avfallstrappans översta två trappsteg brukar anges som minskad konsumtion (överst) och därunder återanvändning. På den längre tidsskalan fram till 2032 bör initiala steg mot minskad konsumtion tas, t.ex. genom att underlätta samägande.  För återanvändning föreslås i en av skrifterna en returpark i Danderyd. En returpark definieras i skrifterna som en återvinningsstation där kunderna möter insamlingen av återanvändningsbar materiel innan de möter insamlingen av återvinningsbart material i motsats till återvinningsstationen i Hagby där den motsatta ordningsföljden råder. Det är naivt att tro att denna marginella förändring skulle påverka återanvändningen på ett påtagligt sätt samtidigt som det finns flera andra exempel på lyckade metoder för ökad återanvändning. Längre ner ägnar vi därför mer detaljerade avsnitt åt återanvändning och returpark.</p>	<p>Synpunkten är noterad.   Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Villaägarna fortsättning	Övergripande synpunkter av avfallstrappan, FTI, Barnperspektiv, returpark etc.	<p><b>Samordning av insamling av hushållssopor och returpack</b>  I förordningarna om producentansvar för förpackningar och returpapper (2018:1462) resp. (2018:1463) skärps kraven på insamling från bostadsbostadsfastigheter så att minst 60% år 2021 skall ske med bostadsnära insamling. År 2025 ska 100% av bostadsfastigheterna omfattas av den bostadsnära enligt producentansvaret, oftast utförd av TFI, Tidnings- och FörpackningsInsamlingen.  Även om detta är ett producentansvar, så krävs det aktiva insatser även från kommunen. Insatser som borde tas upp i avfallsplanen och avfallsföreskrifterna.  Exempel på frågeställningar är:  • Samordning. Hushållen kan ha svårt att motivera sig för att sortera efter producentansvar eller kommunalt ansvar. Det bör t.ex. bara finnas ett kärl för plast, inte ett för producentansvaret och ett för det kommunala ansvaret.  • Tydligt för hushållen? Plockanalyserna visar att ca 70 % av restavfallet från bostäder består av material som kan återvinnas, men istället går till förbränning. I ton mätt samlas 30.000 ton återvinningsbart material in och 17.000 ton hamnar i restavfallet. Uppenbarligen innehåller restavfallet, som går till förbränning, allt för mycket av fraktioner som skulle kunna lagts i Återvinningsstationerna för förpackningar eller returpapper.  • Var ska insamlingskärlen stå? Utanför tomtgräns? Innanför tomtgräns? På kvartersvis anvisad plats? Hur skapas den?  • Hur många fraktioner skall man ha? Hur ska kärnen se ut?  Hur långt har Danderyd kommit här? DVÄF efterlyser vilka åtgärder som övervägs. Enligt Avfall Sverige, dec 2019 skulle en del mark kunna frigöras i kommunerna om t.ex. ÅVS blir färre. Vad gäller i Danderyd?</p>	<p>Synpunkten är noterad.   Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.   Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Danderyd kommun	Villaägarna fortsättning	Övergripande synpunkter av avfallstrappan, FTI, Barnperspektiv, returpark etc.	<p><b>Samordning av insamling av hushållssopor och returpack</b></p> <p>Det är Danderyds Villaägareförenings uppfattning att kommunen har en mycket viktig roll som förhandlingspart och mellanhand mellan kommuninvånarna och förpackningsindustrin. Det är också viktigt att utforma system så att det blir lätt att göra rätt. Troligtvis bör inte hushållen behöva skilja på vad som är producentansvar och vad som är kommunalt ansvar. Det bör räcka att sortera efter materialtyp. Danderyd måste vara tydliga med hur vi vill, och inte vill, ha det. Därför bör detta också hanteras i planen.</p> <p>DVÄF efterlyser en redovisning av läget i Danderyd beträffande materialåtervinningsmålen i förpackningsförordningens 17-25§ Behöver något förbättras och i så fall hur? Prioriteras någon särskild materialåtervinning?</p> <p>Genom avfallsförordningens 24§ åläggs fastighetsägaren skyldighet att underlätta för insamlaren . Naturvårdsverket påpekar att detta kan kräva bygglov eller andra åtgärder. Här ser DVÄF sig som en naturlig samrådspart i de frågor som rör villaägarens ansvar.</p>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Villaägarna fortsättning	Övergripande synpunkter av avfallstrappan, FTI, Barnperspektiv, returpark etc.	<p><b>Äldreperspektivet</b></p> <p>DVÄF uppskattar att Barnperspektivet lyfts in i planen. För äldre villaägares livskvalitet kan möjligheten att bo kvar i sin villa vara avgörande. Många äldre har svårigheter att transportera avfall längre sträckor. De bör därför ha möjlighet att lämna avfall i kärl i anslutning till bostaden som töms genom kommunens eller producentens försorg. Sortering av avfallet får inte bli för komplicerat eller på annat sätt besvärlig. En samplanering av de två insamlingsystemen för kommunalt och producentansvarsavfall är helt nödvändig och underlättar i synnerhet för äldre.</p> <p>Producentens ansvar är omfattande och avser t.ex. förpackningar, glödlampor, läkemedel och returpapper. Det är viktigt att kommunen ställer krav på producentens insamling så att också den maximalt underlättar den enskildes hantering av avfall.</p>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstiftning.</li> <li>2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet"</li> <li>3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet.</li> <li>4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla".</li> <li>5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.</li> </ol>	Ja

Danderyd kommun	Villaägarna fortsättning	Övergripande synpunkter av avfallstrappan, FTI, Barnperspektiv, returpark etc.	<p><b>Sortering</b>  Det kanske viktigaste på lokal nivå, kommunen och dess invånare, är att förbättra sorteringen. Det är skrämmande att se de nedslående resultaten från plockanalysen som redovisas i nulägesanalysen. Här behöver vi inte bara skärpa oss, så att vi når dagens ställda krav utan även ta steget in i framtiden med betydligt högre krav på sortering.</p> <p><b>Medborgarkommunikation</b>  I skrifterna påpekas på många ställen behovet av en god medborgarkommunikation och kommunen har efterlyst respons på skrifterna även från vanliga medborgare. För att detta skall komma till stånd krävs att skrifterna också är anpassade för kommunikation. Vi finner därvid följande brister:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Totala antalet sidor är cirka 300. Endast människor, som yrkesmässigt är satta att hantera ärendet kan förväntas läsa den omfattningen av text. Därtill minskar tydligheten i information med ökad textmassa. Ett lagom mål är att reducera textmassan med 90% utan att minska faktainnehållet.</li> <li>• I flera av häftena i avfallsplanen, så är textstorleken så liten att den endast med största svårighet är läsbar. Om de intetsägande bilderna tas bort, så kan den frigjorda ytan användas till mer läsbar text.</li> <li>• I avfallsplanen finns på ett flertal ställen först en obegriplig mening och sedan, direkt efter, ett förtydligande med en lättbegriplig mening. Läsbarheten blir bättre om de obegripliga meningarna tas bort.</li> </ul>	<p>Avfallsplanen är uppdelad i flera dokument i syfte att öka läsbarheten genom att måldokumenterna ska kunna separeras.</p> <p>För att uppfylla Naturvårdsverkets föreskrifter kan inte avfallsplanens innehåll reduceras i någon större utsträckning.</p> <p>En populärversion tas fram i samband med antagandet som är mer överblickbar och anpassad till medborgarperspektivet.</p> <p>Målgruppen för dokumentet är anställda i SÖRAB-kommunerna samt kommunernas bolag. Målen berör dock alla i samtliga SÖRAB-kommuner samt allt avfall som uppstår i kommunerna.</p> <p><u>Åtgärd</u>  Samtliga dokument, med undantag för bilagorna, ses över från klarspråksperspektiv.</p>	Ja
Danderyd kommun	SKR	Har inget att erinra		Förleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Danderyd kommun	MHN - danderyds kommun	bifogas separat i sin helhet.	Har inget att erinra, Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande daterat 2020-02-18 med dnr 2020-47 och överlämnar detta till Tekniska nämnden som svar på remissen och det fortsatta arbetet.	Förleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Danderyd kommun	SPF Seniorerna Idun Danderyd	Allmänna synpunkter	<p>SPF Seniorerna Idun Danderyd representerar ca 900 medlemmar i kommunen som är pensionärer eller seniorer. Många av dem har svårigheter att transportera avfall längre sträckor. De bör därför ha möjlighet att lämna avfall i kärl i anslutning till bostaden som töms genom kommunens eller producentens försorg. Sortering av avfallet får inte bli för komplicerat eller på annat sätt besvärlig.</p> <p>Producentens ansvar är omfattande och avser t.ex. förpackningar, glödlampor, läkemedel och returpapper. Det är viktigt att kommunen ställer krav på producentens insamling att också den maximalt underlättar den enskildes hantering av avfall.</p>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Vad avser förpackningar och tidningar så regleras det inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. I detta ingår eventuell kommunal medverkan i omställning till bostadsnära insamling.</p> <p><u>Åtgärd</u>  1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstiftning.  2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet"  3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet.  4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla".  5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.</p>	Ja

Danderyd kommun	Länsstyrelsen i Stockholm	Deponier och materialhantering	<p>Länsstyrelsen har noterat att några kommuner har bedömt utifrån 6 kap. Miljöbalken att deras avfallsplaner medför betydande miljöpåverkan. Arbetet bör fortsätta med att få fram hur många nedlagda deponier det finns i SÖRAB-regionen och deras klassning alternativt redovisa varför det skiljer sig från den undersökning som SÖRAB redovisade 2012. I förslaget till avfallsplan framgår att det råder en osäkerhet om hur många nedlagda deponier det finns i regionen. I förslaget till avfallsplan redovisas 116 stycken nedlagda deponier och det uppskattas att det i regionen finns 119-127 stycken. I rapporten "Riskklassning av nedlagda deponier - Riskklassning enligt MIFO fas 1" beställd av SÖRAB och upprättad av Ramböll 2012 framgår att 122 nedlagda deponier är klassade i regionen.</p> <p>Av 3 och 12 §§ i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:2) om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall framgår det att avfallsplanen ska innehålla överskådliga uppgifter om avfallsmängder och hur det hanteras enligt avfallshierarkin. Även mål och åtgärder för övrigt avfall som kommunen inte ansvarar för ska anges i den utsträckning som kommunen kan påverka detta avfall. I avfallsplanen framgår att det är svårt att veta hur mycket material som det handlar om och var det tas omhand. I denna del bör mer kunskap införskaffas för att kunna komma fram med mål och åtgärder för dessa avfallsslag som även bör inkludera schaktavfall. Det är även viktigt att det finns utrymme att kunna hantera dessa avfallsslag.</p>	<p>Synpunkten är noterad och tas med in i framtida arbete.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Danderyd kommun	Länsstyrelsen i Stockholm forts.	allmänna synpunkter gällande helheten och utformningen	<p>Av avfallsplanen framgår att det finns ett fokus på cirkulär ekonomi. Detta är positivt eftersom motsvarande fokus framhålls i EU:s avfallsdirektiv på avfallsområdet. Dessa direktiv håller nu på att implementeras i svensk lagstiftning. I förslaget till avfallsplan framgår att planen ska innehålla både kort- och långsiktiga mål för att kunna anpassas till ny lagstiftning och ändrade förhållanden. Detta är positivt och möjliggör att avfallsplanen kommer att följa de nya reglerna som börjar att gälla från den 5 juli 2020.</p> <p>Förslaget till ändrad lagstiftning innehåller bland annat: förtydligande av kommunernas ansvar och sortering av bygg- och rivningsavfall höjning av flera återvinningsmål</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- att insamling av farligt avfall från hushåll och textilavfall ska ske separat</li> <li>- att biologiskt avfall ska antingen separeras och materialåtervinnas vid källan eller samlas in separat</li> </ul> <p>att högre krav ställs på att medlemsstaterna ska förebygga avfall krav bland annat på rikstäckande elektroniska register för farligt avfall</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- utfasning av deponering av avfall som är lämpligt att återvinna och förespråkade för biologisk återvinning</li> <li>- främjande av giftfria kretslopp genom förebyggande och utfasning av särskilt farliga ämnen</li> </ul>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Danderyd kommun	Länsstyrelsen Stockholm forts.		<p><b>Information</b></p> <p>Länsstyrelsen informerar om att föreskrifterna om kommunala avfallsplaner kan komma att ändras då Naturvårdsverket arbetar med förslag till nya föreskrifter för kommunala avfallsplaner. Enligt 19§ i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:2) om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall ska kommunen lämna följande uppgifter om innehållet i den kommunala avfallsplanen till länsstyrelsen:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. datum för antagande av planen,</li> <li>2. en sammanställning av mål, åtgärder och styrmedel enligt 3–6 §§,</li> <li>3. resultaten av uppföljningen av föregående plan enligt 14 §, samt</li> <li>4. uppgifter om nedlagda deponier enligt 15 §.</li> </ol> <p>De som medverkat i beslutet</p> <p>Beslutet har fattats av miljöskyddschef Lena Pettersson med miljöhandläggare Fredrik Stohm Kronfeld som föredragande. Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.</p>	<p>Detta skickas in till Länsstyrelsen Stockholm efter antagande.</p>	Nej
<b>Järfälla kommun</b>					
Järfälla kommun	Privatperson	Periodmål	4. SÖRAB kan samarbeta med SL i en offentlig kampanj om återvinning via t.ex. reklambilder på tåget.	<p>Detta beaktas i kommunikationsarbetet.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Järfälla kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	För den som inte har bil är det inte så lätt att återvinna grovmaterial som inte kan återvinnas i vanlig container (endast för särskilt glas, metall, plast, papper, tyg).	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Återvinningsmöjligheterna ska förbättras genom aktiviteterna i handlingsplanen som tas fram för att nå målsättningarna i Målområde 1.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Järfälla kommun	Utskott för miljö och social hållbarhet	Måldokument för avfallsplan	<p>Det saknas en beskrivning i Måldokumentet (Bilaga 8) av målgruppen. Enligt miljöbalken ska avfallsplanen på lämpligt sätt och i skälig omfattning samrådas med de fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse av renhållningsordningen. Om andra parter också kan ta fördel av avfallsplanen så bör det tydliggöras.</p>	<p>Målgruppen för dokumentet är anställda i SÖRAB-kommunerna samt kommunernas bolag. Målen berör dock alla i samtliga SÖRAB-kommuner samt allt avfall som uppstår i kommunerna. Alla parter har möjligheter att dra fördel av denna plan. Den belyser även skyldigheterna.</p> <p>Ansvarig för målluppfyllnad står under varje mål.</p> <p>En tidig dialog har hållts med bland annat Fastighetsinnehavare, verksamheterinnehavare, politiker samt tjänstemän för att ge nämnda intressenter chans att uttala sig om avfallsplanens innehåll.</p> <p>Alla nämnda har även fått chansen att yttra sig igen under utställning och samråd. Utställning och tidig dialog har hållts för att ge nämnda intressenter chans att uttala sig om avfallsplanens innehåll.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Järfälla kommun	Utskott för miljö och social hållbarhet	Allmänna synpunkter	När det gäller formatet på avfallsplanen är planens olika deldokument stilmässigt snyggt utformade. För att den ska vara läsbar bör planen tryckas i A3-format. Miljö och hållbarhetsutskottet antar att den ska skrivas ut på A3. Uppdelningen som avfallsplanen har i flera olika delar gör att det kan vara svårt att få en helhet utan att ha läst igenom alla delarna. Dokumenten bör kunna sammanfattas i ett dokument för att ge en överblick.	Avfallsplanen är uppdelad i flera dokument i syfte att öka läsbarheten genom att måldokumenterna ska kunna separeras.  För att uppfylla Naturvårdsverkets föreskrifter kan inte avfallsplanens innehåll reduceras i någon större utsträckning. A3 är ett svårt format i trycka i. Den digitala versionen kan dock skrivas ut i valfritt format.  En populärversion tas fram i samband med antagandet som är mer överblickbar.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	1. Hur får Sörab kommunerna med olika politiskt styre att genomföra tillräckliga åtgärder? Det är en fin plan som sträcker sig många år. Det vore tråkigt om man behövde sänka ambitionen vart tredje år. 2. Jag vill bevaka möjligheten att man ska kunna kompostera /göra bokashi av sitt eget avfall/hushållsavfall och att privatpersoner eller småföretag inte ska behöva böta för att man gör en insats och odlar i sin närmiljö.	1. I december 2019 påbörjades ett arbete med att ta fram ett gemensamt arbetssätt för att uppnå målen i Avfallsplan 2021-2032. Planen är förankrad i alla kommuner samt att huvudmålen redan nu ska antas. Detta säkerställer en god ambitionsnivå. 2. Detta är en lokal fråga för Järfälla kommun.  <u>Lokalt svar</u> I Järfälla kommun är det tillåtet att kompostera sitt matavfall. Det finns ingen grön barriär mellan järfälla och danderyd som det finns mellan de andra kommunerna i dokumentet.  <u>Åtgärd</u> Arbetssätt för Avfallsplan 2021-2032 förtydligas i Bakgrundsdokumentet.	Ja
Järfälla kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	Sverige behöver flera miljöföretag som ska kunna processa återvinmaterial för lägre kostnader. Då kommer slutprodukten bli konkurrenskraftig på samma sätt som nya produkter.	Synpunkten är noterad. Detta har beaktats i framställning av mål och strategier  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	För att minska processkostnader kan pantsystem för renare material vid återvinning kanske stimulera samhället och befolkningen att ta hand om återvinningsmaterial på bättre sätt. All utländsk plast och glas är inte pantsatt vilket leder till att man slänger massor istället för att återvinna. Alla plastburkar, aluminium burkar och glasplask skulle ha pantsystem oberoende vad det kommer från.	Här har kommunen och avfallsplanen begränsad påverkansmöjlighet, under rådande lagstiftning.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Utskott för miljö och social hållbarhet	Bakgrundsdokumentet	Avseende statistik om mängden mat- och restavfall så är det intressant att få uppgifter om antal kg per invånare gällande år 2019 i SÖRAB-kommunerna med ett resonemang om och i så fall hur det skiljer sig i SÖRAB-kommunerna gentemot övriga Sverige. Denna statistik är av intresse för förvaltningens arbete med minskad konsumtion.	Synpunkten är noterad. Delvis en lokal fråga men kommer, till viss del, inkluderas i utvärderingen av Avfallsplan 2009-2020.  <u>Lokalt Svar</u> Den statistik som efterfrågas kan tillhandahållas av bygg- och miljöförvaltningen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Järfälla kommun	Utskott för miljö och social hållbarhet	Måldokument för avfallsplan	Vidare anser kommunstyrelsens utskott för miljö och social hållbarhet att det hade varit bra att läsa om tanken/meningen med alla strategier som hör till respektive målområde redan på sid 15 i måldokumentet. Nu presenteras 6-7 strategier inom varje delavsnitt där målområdena beskrivs mer utförligt. Det kan bli svårt att följa många olika strategier inom olika målområden. Vilka är de viktigaste strategierna för att uppnå målen?	Synpunkten är noterad. Detta tas med i framtagandet av arbetsätt.  Strategierna har haft syfte att visa en riktning för arbetet. Prioritering av strategierna tas med i framtagandet av arbetsätt.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Naturskydds föreningen Järfälla	Allmänna synpunkter	Järfälla obligatorisk utsortering av matavfall ska genomföras stegvis i kommunen fram till 22-12-31. Detta är bra men det behövs aktiv och lättillgänglig information om syfte och nyttan med detta. Det räcker inte med skriftlig information. Det behövs någon typ av sopambassadörer för detta. Det behövs information om vad som menas med matavfall och matsvinn. Försöka att minska matsvinnet är mycket viktigt.	Synpunkten noterad och framförs till ansvarig förvaltning. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Naturskydds föreningen Järfälla	Bakgrundsdokument	Här har vi inte så mycket att säga annat än beskrivningen är bra och att det är uppseendeväckande att sammansättningen av restavfallet från hushållen inom SÖRAB kommunerna visar på att vi inte kommit så långt som är önskvärt. Brist på kommunikation? Ja vi tror det.	Kommunikation är en fråga som konstant är högt uppe på agendan vad avser åtgärder för att nå målen. En kommunikationsplan kommer att tas fram för varje målperiod. .  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Naturskydds föreningen i Järfälla	Målområde 1	Det ska vara lätt att göra rätt. Man ska inte behöva åka långt till ÅVC. Som vi förstår skall man bygga ny ÅVC i Stäkets verksamhetsområde norr om Kallhäll-Stäket. Lokaliseringen är inte lämplig vad gäller avstånd för flertalet av invånarna. Om alla Järfällabor skall ta sig till Stäkets verksamhetsområde kommer det att bli problem på både Enköpingsvägen och E18. Det behövs en ÅVC i södra Järfälla också varför föreningen menar att man bör ha kvar den ÅVC som finns idag parallellt med den nya.	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan.  Detta är en lokal fråga som hanteras av Järfälla kommun tillsammans med SÖRAB. SÖRAB har som uppgift och mål att tillgodose samtliga SÖRAB-kommuner med lättillgänglig tillgång till återvinningscentral/Returpark.  <u>Lokalt svar</u> Tillgängligheten till liknande system ska förbättras genom aktiviteterna i handlingsplanen som tas fram för att nå målsättningarna i Målområde 1. Avfallsavdelningen arbetar löpande med att försöka förbättra systemen för avfallshantering i Järfälla. Avståndsproblematiken är välkänd i förvaltningen och det är något vi utreder.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Naturskydds föreningen i Järfälla	Målområde 2- Avfall förebyggs.	Detta är en förutsättning för att de övergripande målen ska nås. Särskilt viktigt är att Järfälla kommun blir mycket bättre på att kommunicera med invånarna. Man måste vara ute mer i bostadsområdena, inte bara förlita sig på att människor läser och gör som kommunen vill att man ska göra. Erfarenhet från frivilligheten vid införandet av de bruna matavfallspåsarna 2011 återföljdes inte av tillräcklig med information för att motivera människor att använda systemet.	Synpunkterna är noterade.  En kommunikationsplan kommer att tas fram för varje målperiod.  Kommunspecifik kommunikation är en lokal fråga.  Synpunkterna är noterade och framförs till ansvarig förvaltning.  <u>Lokalt svar</u> Förvaltningen tar till sig av informationen samt försöker bättra sig.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Järfälla kommun	Naturskydds föreningen Järfälla	Samverka och stärka dialog – med tex producenter.	<p>Detta är i högsta grad övergripande insatser som kan vara svårt att genomföra lokalt inom SÖRAB-kommunerna. Hur får vi producenter, som ofta finns utanför Sveriges gränser att göra produkterna hållbara och möjliga att reparera?</p>	<p>Synpunkterna är noterade.</p> <p>Detta blir en del av det löpande arbetssättet.</p> <p>Strategierna har haft syfte att visa en riktning för arbetet. Prioritering av strategierna tas med i framtagandet av arbetssätt.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Järfälla kommun	Naturskydds föreningen i Järfälla	Målområde 3	<p>Återigen pekas på kommunikation inte minst mellan kommunen och innevånarna när det gäller beteende. Behöver klart förstärkas. Viktigt att kommunen tar initiativ till fixarverkstäder. Dessa kan efter start drivas i privat regi.</p> <p>En hållbar logistik förutsätter mindre avfall och sorterat avfall.</p> <p>Avfallstaxan är viktig som ett vapen att få människor att sortera rätt inte minst i restavfallet. Man bör premiera efterlevnad. Man måste också införa återkommande kontroll/inspektioner av restavfallet och återkoppla till abonnenten.</p> <p>3.1 – 3.4 Bra med högt ställda mål.</p>	<p>Synpunkterna är noterade.</p> <p>Tillsyn är främst en lokal fråga. Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.</p> <p><u>Lokalt svar</u> Förvaltningen tar till sig av informationen samt beaktar den inför fortsatt planering och drift.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Järfälla kommun	Naturskydds föreningen i Järfälla	Målområde 4	<p>Behövs kanske ännu högre mål när det gäller matsvinnet. En halvering tycker vi är lågt ställt. Mycket som sagts ovan gäller även här. Järfälla behöver vara bättre på kommunikation om det ska fungera. Varför har man inte i större utsträckning börjat samla in matavfall i flerfamiljsfastigheter. Det finns idag bra system för insamling av matavfall för flerfamiljshus. Vi anser att det är ett misstag att Järfälla kommun förordat matavfallskvarn i nybyggnation som i Barkarbystaden och att man godkänner matavfallskvarnar i enskilda fastigheter.</p>	<p>Synpunkterna är noterade.</p> <p>Systemval och implementeringstakt för insamling är en lokal fråga. Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.</p> <p><u>Lokalt svar</u> Förvaltningen tar till sig av informationen samt beaktar den inför fortsatt planering och drift.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Järfälla kommun	Naturskydds föreningen i Järfälla	Målområde 5	<p>Nedskräpning - Att man nu försöker minska användningen av plastpåsar är ett steg. Sedan är det främst kommunikation och uppfostran som gäller och det ligger ju på ett annat plan. Trots att insamlingen av engångsflaskor (plast) och burkar fungerar bra idag är det ofta det man hittar sådana ute i naturen kanske man behöver höja panten, kanske pant även på cigarettpaket och snusdosor, något man ofta hittar ute i naturen. Men detta är sådant som beslutas på ett nationellt plan, men det går ju att föra fram.</p> <p>- 5.1 Viktigt att kommuner tar till sig klagomål avseende t.ex. illegal tippning, om det ska stävjas i tid. Naturskyddsföreningens erfarenhet från Järfälla visar på detta.</p> <p>-5.3 I områden där mycket folk vistas och har picnic t.ex parker kan det vara befogat med system för sortering av avfall. Järfälla obligatorisk utsortering av matavfall ska genomföras stegvis i kommunen fram till 22-12-31. Detta är bra men det behövs aktiv och lättillgänglig information om syfte och nyttan med detta. Det räcker inte med skriftlig information. Det behövs någon typ av sopambassadörer för detta. Det behövs Information om vad som menas med matavfall och matsvinn. Försöka att minska matsvinnet är mycket viktigt.</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.</p> <p>En kommunikationsplan kommer att tas fram för var målperiod.</p> <p>Rutiner kring illegal tippning inkluderas i mål 5.1.1.</p> <p><u>Lokalt svar</u> Förvaltningen tar till sig av informationen samt beaktar den inför fortsatt planering och drift.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej



Järfälla kommun	Handikappföreningarnas samarbetsorgan	Bilagor - Kap. 4 Barnkonsekvensanalys	Det gläder oss att man tagit hänsyn till FN:s Barnkonvention, men Sverige ska sedan 2009 följa FN:s Funktionshinderkonvention. Dess mål är ett samhälle tillgängligt för alla oberoende av funktionshinder. HSO (Handikappföreningarnas samarbetsorgan) föreslår att alla planer ska innehålla en särskild punkt om tillgänglighet, vilka problem man uppmärksammat, hur man tänkt lösa dem, samt uppgift om att HSO (Funktionsrätt Sverige) tillfrågats. Detta påverkar hela planen och förändrar inte ordalydelsen utan innehållet i stort.	<u>Åtgärd</u> 1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstiftning. 2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet" 3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet. 4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla". 5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.	Ja
Järfälla kommun	Barn och ungdomsvaltningen	Måldokumentet/delmålsdokumentet	Det stod inte så mycket kring matavfall från just offentliga verksamheter i dokumenten. Vi hade önskat mer.	All insamling som görs av kommunens upphandlade entreprenör inkluderas av huvudmål 4.3. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.  <u>Åtgärd</u> 4.1 - Förtydligande och motivering förtydligas så det framgår att även offentliga verksamheter berörs av detta mål. Målområde 4 kompletteras med två periodmål, med syfte att påvisa vikten av detta målområde: 4.2.1 - Etablering av mätmetod för matsvinn från offentlig verksamhet 4.3.1 Bibehållen kvalitet på utsorterat matavfall	Ja
Järfälla kommun	Barn och ungdomsvaltningen	Bilagorna	I Barnens bild av avfallshantering (Barnkonsekvensanalys) framgår inte något specifikt om matsvinn och matavfall. Det hade varit intressant att se hur denna målgrupp ser på detta då vissa verksamheter har en stor andel matsvinn.	Synpunkten är noterad.  <u>Lokalt svar</u> Synpunkten följs upp när barnkonsekvensanalysen följs upp. Tas med i framtagandet av arbetssätt.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Barn och ungdomsvaltningen	Bilagorna	1. I tabell 24 i nulägesbeskrivningen saknar jag några insamlingssystem som kommunen har. Vet inte om dessa inte omfattas av SÖRAB utan att det är kommunen själv som står för dessa? 2. Farligt avfall och elavfall- där har de kommunala för- och grundskolorna en sk "gul låda" där sådant samlas för att sedan hämtas av transportservice. Transportservice har även tillsammans med miljöstrategiska enheten haft ett tillfälle då de hämtar kemikalier gratis för att dessa skall fasa ut på enheterna. Vilket de även detta år kommer att göra. 3. Textilier- ett par förskolor har anordnat TAGE- hyllor där föräldrar kan TA och GE kläder som man inte längre använder. Många för- och grundskolor samlar även alla kvarglömda kläder i slutet av terminen och skänker dessa till textilinsamlingar. 4. Förpackningar och returpapper- Många för- och grundskolor har egna "miljöhus" där ett antal olika fraktioner sorteras ut. Annars sorteras dessa och man går till återvinningen med dessa. Detta är med i miljöarbetet som sker i de olika verksamheterna att vissa fraktioner skall sorteras och återvinnas.	Insamlingssystemen som redovisas i tabell 24 berör kommunen som verksamhetsutövare. I tabell 24 beskrivs de insamlingssystem som kommunen tillhandahåller inom ramen för det kommunala ansvaret.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Järfälla kommun	Friluftsförbundet Järfälla	Allmänna synpunkter	Friluftsförbundet LA Järfälla föreslår att: Kommunen avsätter medel för att ekonomiskt stödja initiativ som bytesmarknader och liknande, där produkter kan hitta nya ägare. Genom fler och tydligt utmärkta avfallsstationer på strategiska platser underlätta för människor som vistas ute i naturen att bli av med sitt avfall och sortera det. Intensifiera informationen om hur avfall ska sorteras och var olika slags avfall ska lämnas, samt varför det är viktigt. Överväga en ökad differentiering av avgifter för olika slags avfall.	Flera av de saker som nämns omfattas av målområde 5, men har karaktären av åtgärder som hanteras inom ramen för handlingsplan.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	Friluftsförbundet Järfälla	Allmänna synpunkter	Utöver fler platser att bli av med avfall behövs mer information om hur avfall ska sorteras och varför det är viktigt att det görs på rätt sätt. De allra flesta människor vill göra rätt, och med tydlig lättillgänglig information på olika språk underlättas för alla lyckas med det.	Detta beaktas i kommunikationsplanen samt på lokal nivå.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Järfälla kommun	HSO Järfälla	Allmänna synpunkter	HSO (Handikappförbundens samarbetsorgan) föreslår att alla planer ska innehålla en särskild punkt om tillgänglighet, vilka problem man uppmärksammat, hur man tänkt lösa dem, samt uppgift om att HSO (Funktionsrätt Sverige) tillfrågats. Ang tillgänglighet: Man måste sträva efter att förlägga all källsortering så nära som möjligt för att alla, även äldre och funktionsnedsatta ska ha möjlighet att göra rätt. Sorteringsmöjligheterna ska vara tydligt utmärkta (även för synskadade) och lätta att nå. Kärl bör vara tydligt märkta ex.vis i relief, så synskadade kan "känna sig fram" till rätt kärl. Följ t ex Trelleborgs exempel där hushållen har flera avdelningar i sin soptunna, vilka töms avskilt.	<u>Åtgärd</u> 1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstiftning. 2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet" 3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet. 4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla". 5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.	Ja
<b>Lidingö stad</b>					
Lidingö stad	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Remissvar. Bilaga 1. Avfallsplan 2021-2032 för Lidingö stad, 2020-02-21 Bilaga: Avfallsplan 2021-2032 med bilagor	Vi har uppmärksammat den ökade nedskräpningen som sker runt de allt fler snabbmatställena på ön. De utgör också en hälsorisk eftersom de lockar fram gnagare och andra djur. Vi vill samarbeta med Sörab och Teknik- och fastighetskontoret för att införa bättre sophantering och därmed minska problemen.	Synpunkten noterad och framförs till ansvarig förvaltning. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Lidingö stad	Teknik- och fastighetsnämnden	Avfallsplan. Kundenkät	Tillgänglighetsrådets yttrande: Många funktionshindrade har svårighet att ta sig till uppsamlingsstationer och återvinningscentral. Möjlighet till sortering och insamling av avfall måste därför underlättas så att det kan ske i anslutning till bostaden. FUB föreslår färgsorteringssystem enligt den modell som införts i Eskilstuna.	Synpunkten omfattas av målområde 1.  Vad avser förpackningar och tidningar så regleras det inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Beträffande ÅVC så tillhandahåller kommunen genom SÖRAB en Mobil ÅVC för att möjliggöra avlämning närmare hushållet. Därtill finns alltid möjligheten att beställa borttransport genom kommunens försorg enligt gällande taxa.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Lidingö stad	Omsorgs- och socialnämnden	Avfallsplan. Målområde Avfall förebyggs 2023+2032. Periodmål 2.3.1 och 2.3.2 till år2023.	OSN yttrande: Det finns ambitiösa mål i planen för att minska matsvinnet och öka utsorteringen av matavfall från det som slängs som brännbara sopor. Det är ett exempel där kommunens vård- och omsorgsverksamhet kan bidra. För den första målperioden saknas dock konkreta periodmål för offentlig verksamhet. Avfallsmängden från offentliga verksamheter ska minska med minst 20 procent till år 2032 jämfört med 2023: Nämnden konstaterar att målet om 20 procents avfallsreduktion är högt ställt och att det troligen krävs skarpare åtgärder under kommande målperioder för att målet ska uppnås.	All insamling som görs av kommunens upphandlade entreprenör inkluderas av huvudmål 4.3. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.  <u>Åtgärd</u> 4.1 - Nuvarande förtydligande blir motivering. Nytt förtydligande: Gällande indiaktorer berör endast hushållsavfall. Men målet inkluderar även offentliga verksamheter.  Målområde 4 kompletteras med två periodmål, med syfte att påvisa vikten av detta målområde: 4.2.1 - Etablering av mätmetod för matsvinn från offentlig verksamhet 4.3.1 Bibehållen kvalitet på utsorterat matavfall	Ja
Lidingö stad	Centerpartiet	Avfallsplan. SÖRAB: Bilagor avfallsplan 2021–2032. 1) Bilaga 2: Nulägesbeskrivning. S. 9.	Hur kommunens insamling genom SÖRAB kan samordnas med insamling av det avfall som faller under producentansvar. Vi anser dock att enbart styrmedel som höjda avfallstaxor inte räcker. Idag utgör fortfarande en väldigt stor andel av restavfallet sådant material som skulle kunna återvinnas.	Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen. .  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Lidingö stad	Centerpartiet	scenario 1 i SÖRAB:s förstudie	Vi har anledning att tro att proportionerna för andelen matavfall och annat avfall som del av det totala restavfallet förblir snarlik även 2020. En typ av insats är NIR-teknologi (optisk avläsning, Near Infra Red), vilket Centerpartiet välkomnar. Man kan alltså få till en ännu högre andel utsorterat avfall med NIR. Problematiken som berör att hushållen inte sorterar ut tillräckligt hög andel matavfall löses alltså inte med detta, eftersom NIR förutsätter att matavfall måste sorteras ut först. Vidare ser vi att en stor andel av avfallet är tidningar och förpackningar, som faller under producentansvar. Det är alltså tydligt att insatser måste göras för att hushållen ska sortera ut avfall i fraktioner i högre grad i hemmet än vad som görs i dag.	I och med att matavfallet utgör ett eget målområde samt att målen är högt ställda innebär att frågan också är högt prioriterad. Konkreta åtgärder för detta kommer att återfinnas i handlingsplanen.  Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Lidingö stad	Centerpartiet	Sveriges kommuner och regioner: Bilaga till cirkulär 19:12 Detaljerad genomgång av regelverket om ett förändrat producentansvar ur ett kommunalt perspektiv. S.2.	För att uppnå detta krävs en nära samverkan mellan FTI och SÖRAB för att skapa ett gemensamt system för fastighetsnära insamling av både avfall med producentansvar och det avfall som faller under kommunens ansvar. Målområde ett bör därför kompletteras med mål om samarbete med förpackningsindustri för att skapa ett sammanhållet insamlingssystem direkt från hemmen för avfall både inom förpackningsindustrins och SÖRABs ansvar.	Strategi för samverkan och stärkt dialog med relevanta aktörer finns i Målområde 1. FTI, eller annat insamlingssystem som kommer att ha tillstånd att bedriva insamling från och med 2021 är exempel på sådana aktörer.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Lidingö Stad	Centerpartiet	Avfallsplan	Centerpartiet skulle önska tydligare riktning om hur framtidens system för insamling av fler fraktioner avfall direkt i hemmet ska se ut samt hur kommunens insamling genom SÖRAB kan samordnas med insamling av det avfall som faller under producentansvar.	Synpunkten är noterad.  Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Lidingö Stad	Centerpartiet	Avfallsplan. SÖRAB: Bilagor avfallsplan 2021–2032. 1) Bilaga 2: Nulägesbeskrivning. S. 9.	Vi anser dock att enbart styrmedel som höjda avfallstaxor inte räcker. Idag utgör fortfarande en väldigt stor andel av restavfallet sådant material som skulle kunna återvinnas.	Synpunkten är noterad.  Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
<b>Sollentuna kommun</b>					
Sollentuna kommun	Klimatnämnden	Allmänna synpunkter	1. Det finns en otydlighet om avfallsplanen avser mer än hushållsavfall. 2. Eftersom planen rör många ansvarsområden och därmed berör flera nämnder och förvaltningar, är det viktigt att stämma av att målen i avfallsplanen stämmer överens med mål som kan vara formulerade hos dessa nämnder och förvaltningar.	1. Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter för framtagande av kommunala avfallsplaner (2017:2) ska en avfallsplan omfatta allt avfall som uppstår i kommunen, vilket även gäller denna avfallsplan. 2. Utställning och tidig dialog har hållits för att ge nämnda intressenter chans att uttala sig om avfallsplanens innehåll.  <u>Åtgärd</u> 1. Meningen om att avfallsplanen berör allt avfall, på s.4 i Måldokument flyttas upp till första stycket samt upprepas på s.15. Bakgrundsdokumentet går igenom och att avfallsplanen berör allt avfall förtydligas där det anses lämpligt.	Ja

Sollentuna kommun	Kultur- och fritidsnämnden	Allmänna synpunkter	<p>Målområde 2: Avfall förebyggs</p> <p><u>2.3 Minskning av material och avfall från offentliga verksamheter ska minskas med 20% till 2023-2032.</u></p> <p>I och med att det idag inte finns någon möjlighet att mäta avfallsmängden i nämndens verksamheter är det svårt att uppskatta omfattningen av åtgärderna för att uppnå målet. Det man däremot kan konstatera är att sådana åtgärder kommer med stor sannolikhet att vara kostnadsdrivande för alla nämndens verksamheter. Verksamheterna kommer också att behöva stöd i form av tips och råd för att kunna minska sin avfallsmängd då den typen av kompetens generellt inte finns hos personalen.</p> <p><u>Målområde 5: Skräp och nedskräpning</u></p> <p>5.3 Halvering av sorterat skräp som samlas in offentlig miljö halverad 2023-2032</p> <p>Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för många offentliga miljöer och har därmed ansvar för insamling av skräp i dessa. I dagsläget finns det ingen källsortering i nämndens verksamheter utan allt skräp slängs i papperskorgar. Ambitionen med målet är god men det kommer att behövas mycket systematiskt samarbete och samordning för att nå upp till målet om halvering av sorterat skräp.</p>	<p>Synpunkterna är noterade.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Sollentuna kommun	Miljö- och byggnadsnämnden	Målområde 3. Mål 3.2.	<p>Nuvarande avfallsplan har sedan 2009 haft ett mål om att det inte ska finnas något farligt avfall eller el-avfall i hushållens restavfall vid utgången av 2020. Det målet kommer inte att uppnås. Avfallsplanen 2021–2032 bör därför inte släppa taget om denna viktiga fråga utan bör arbeta aktivt med åtgärder som leder till att farligt avfall samlas in separat och inte riskerar att hamna på fel plats.</p>	<p>Minskning av mängden farligt avfall är i denna avfallsplan ett syfte istället för ett mål. Anledningen till detta är för att höja frågans status samt det faktum att alla målområden berörs av denna fråga.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Sollentuna kommun	Miljö- och byggnadsnämnden	Målområde 3.	<p>Ändringar i EU:s avfallsdirektiv innebär att från den 1 januari 2025 ska bl.a. textilier och farligt avfall samlas in separat från hushållen. Avfallsplanen saknar mål och åtgärder som främjar en sådan utveckling av ökad insamling av vissa avfallslag.</p>	<p>Ändringarna i avfallsdirektivet har inte implementerats i Svenska lag och utredning om producentansvar för textilier utreds, därför har inga mål satts för perioden 2021-2023, men kan komma nästa period.</p> <p>Farligt avfall hanteras redan separat och bedömningen har gjorts att regionen kommit så pass långt att detta inte behöver prioriteras under först målperioden. Det finns dock möjlighet att formulera mål kring detta i kommande målperioder vid behov.</p> <p>I periodmålsdokumentet, Introduktion till periodmålen, beskrivs att periodmålen bla är framtagna för att upprätthålla viss flexibilitet till ny lagstiftning.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Sollentuna kommun	Miljö- och byggnadsnämnden	Allmänna synpunkter	<p>Åtgärderna för att nå målen i avfallsplanen behöver förtydligas och gärna kompletteras med exempel på konkreta åtgärdsförslag. Ett förtydligande kommer att underlätta och inspirera de aktörer, som avfallsplanen riktar sig till att genomföra åtgärder för att uppfylla målen i avfallsplanen.</p>	<p><u>Åtgärd</u></p> <p>Motivet till en separat handlingsplan förstärks i Bakgrundsdokument, Måldokument och Periodmålsdokument.</p>	Ja
Sollentuna kommun	Natur- och tekniknämnden	Målområde 5. Mål 5.3	<p>Om målsättningen ska uppfyllas behöver dagens infrastruktur i form av papperskorgar förändras och bytas ut. Ska mängden sorterat skräp halveras behöver papperskorgar för sorterat skräp bytas ut mot stationer där skräpfraktioner kan sorteras redan vid avyttrandet.</p>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Sollentuna kommun	Natur- och tekniknämnden	Målområde 5. Mål 5.3	Främst är det målet om en halvering av det osorterade skräpet vilket i praktiken innebär att samtliga papperskorgar under en period av ett par år behöver bytas ut till kärl för återvinning av utskilda fraktioner (glas, plast, papper). Denna investering kommer att vara betydande. Till detta behöver en justering av nuvarande entreprenadavtal göras för att entreprenörerna ska förmås att hantera förändringen av insamling och separering av olika fraktioner. Det finns idag tre entreprenadavtal som omfattar renhållning av offentlig miljö där de tidigaste avtalen löper ut först 2025. Det innebär att en justering av entreprenadföreskrifterna gällande krav på arbetsätt, fraktionshantering m.m. i entreprenaderna behöver förhandlas inom befintliga avtal.	Mål 5.3 är satt till 2032 för att ge tid för utveckling av nya arbetsätt och avtal. <u>Åtgärd</u> ”och åtgärder påbörjats” tas bort ifrån målformuleringen.	Ja
Sollentuna kommun	Socialnämnden	Allmänna synpunkter	I remissen beskrivs att dagens system är utformande för att barn inte ska skada sig, men att de inte är gjorda för att användas av barn. Det ska enligt remissens intentioner, vara tydligt utmärkt vad som kan återvinnas och inkasthålen ska vara tillgängliga för barn och unga. Den informationen bör därför finnas i anslutning till återvinningsystemen, i förebyggande syfte.	Synpunkten är noterad. Systemen utformas genom producenternas försorg, och utgör en kompromiss mellan säkerhet och tillgänglighet. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	SEOM Sollentuna Energi och Miljö AB	Allmänna synpunkter	Det bör tydligt framgå i flera dokument att planen gäller alla, både privat och offentliga verksamhetsutövare samt alla invånare. Av måldokumentet framgår av målsvarig att det endast är kommunen och/eller Sörab som är ansvarig, vilket kan tolkas som att den enskilda invånaren och privata verksamhetsutövare inte berörs av planen och dess mål.	Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter för framtagande av kommunala avfallsplaner (2017:2) ska en avfallsplan omfatta allt avfall som uppstår i kommunen.  Målen i avfallsplanen innehåller redan indikatorer för verksamheter. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.  <u>Åtgräd</u> 1. Meningen om att avfallsplanen berör hela kommunen, på s.4 i Måldokument flyttas upp till första stycket samt upprepas på s.15. 2. Bakgrundsdokumentet går igenom och kompletteras med att avfallsplanen berör hela kommunen inklusive privata och offentliga verksamheter och invånare där det anses lämpligt. 3. En populärversion för invånare är tänkt att tas fram under 2021.	Ja
Sollentuna kommun	Region Stockholm	1. System efter behov	I en ökad regional samverkan är det viktigt att även ta hänsyn till lokaliseringen av dessa anläggningar för att skapa goda förutsättningar för ett resurseffektivt omhändertagande av avfallet och undvika onödiga transporter. Strategiska lägen och marktytor behöver avsättas i den kommunala planeringen och incitament för detta behöver hanteras i den kommunala översiktsplaneringen.	Synpunkten noterad. Omfattas av målområde 1 och utgör där en av de viktigaste frågorna. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Region Stockholm	Allmänna synpunkter	Region Stockholm saknar ett avsnitt kring hur avfallshanteringen påverkas av störningar såsom epidemier, arbetskonflikter, klimat-och väderrelaterade störningar. Därtill även hur krisberedskapen kan tänkas se ut. Sådana störningar riskerar att skapa stora problem för samhällssystemet i stort.	Det efterfrågade innehållet återfinns i kommunernas kris- och beredskapsplaner.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Sollentuna kommun	Sollentuna ungdomsråd	Måldokument Mål 2.1 och Mål 2.2 sidan 22	<p>1. "MOTIVERING I detta mål höjs ambitionen ytterligare 5 % för mat- och restavfall, fraktioner som kommunen har rådighet över i jämförelse med mål 2.1." (s. 22). En höjning med 5 % i jämförelse med Avfall Sveriges mål framgår inte i beskrivningen av detta mål.</p> <p>2. Förtydliga vad som menas med "i jämförelse med mål 2.1".</p> <p>3. Menas att dessa typer av avfall, av alla som ingår i Mål 2.2, är de enda som kommunen har rådighet över?</p>	<p>1. Avfall Sveriges mål är en 25% minskning på 10 år, avfallsplanen gör det samma på 11 år.</p> <p>3. Texten menar att förtydliga att dessa fraktioner faller under kommunens ansvar och därmed motivera varför just dessa valts ut. Det innebär inte att kommunen endast ansvarar för dessa fraktioner.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <p>2. Skriver om "i jämförelse med mål 2.1" till "utöver målsättningen i mål 2.1"</p>	Ja
Sollentuna kommun	Sollentuna ungdomsråd	Måldokument Målområde 3 sidan 26 Mål 3.2	Sida 26: En minskning av felsorterat avfall med 90 % 2032 jämfört med 2020 är väldigt ambitiöst. Det kräver en genomsnittlig minskning på ungefär 43,8 % varje period, vilket verkar orimligt.	<p>Detta mål förstärker mål 3.1 och mål 4.1 och har i syfte att säkerställa att återvinningsbart avfall inte bränns.</p> <p>Bedömningen har gjorts att det vore svårt att motivera en lägre ambitionsnivå.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <p>Motivering till mål 3.1 läggs till.</p> <p>Motivering: "Detta mål förstärker mål 3.1 och mål 4.1 och har i syfte att säkerställa att återvinningsbart avfall inte bränns."</p>	Ja
Sollentuna kommun	Sollentuna ungdomsråd	Periodmål Sida 16 Mål 3.2.1	En minskning av mängden felsorterat avfall med 25 %, i enlighet med periodmål 3.2.1 kan anses alltför liten för att kunna uppfylla huvudmålets minskning med 90 % fram till 2032. Om varje periodmål innebar en minskning med 25 % från början till slutet av perioden skulle det efter 12 år ha skett en minskning på endast strax över 68 % (1-0,75^4). Dessutom är det rimligt att anta att det blir svårare och svårare att minska mängden felsorterat avfall med en viss andel ju mindre felsorterat avfall som finns. I genomsnitt krävs en minskning på ungefär 43,8 % varje period för att nå huvudmålet. Därför kan det möjligen i ett långsiktigt perspektiv vara bra att ha som mål att minska mängden felsorterat avfall med förslagsvis 50 % under perioden 2021-2023.	<p>I första målperioden fokuseras på att öka utsorteringen av matavfall från restavfallet, som också bidrar till uppfyllnaden av detta mål.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Sollentuna kommun	Länsstyrelsen	Allmänna synpunkter	<p>I förslaget till avfallsplan framgår att planen ska innehålla både kort- och långsiktiga mål för att kunna anpassas till ny lagstiftning och ändrade förhållanden. Detta är positivt och möjliggör att avfallsplanen kommer att följa de nya reglerna som börjar att gälla från den 5 juli 2020 Förslaget till ändrad lagstiftning innehåller bland annat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- förtydligande av kommunernas ansvar och sortering av bygg- och rivningsavfall</li> <li>- höjning av flera återvinningsmål</li> <li>- att insamling av farligt avfall från hushåll och textilavfall ska ske separat</li> <li>- att biologiskt avfall ska antingen separeras och materialåtervinnas vid källan eller samlas in separat</li> <li>- att högre krav ställs på att medlemsstaterna ska förebygga avfall</li> <li>- krav bland annat på rikstäckande elektroniska register för farligt avfall</li> <li>- utfasning av deponering av avfall som är lämpligt att återvinna och förespråkade för biologisk återvinning</li> <li>- främjande av giftfria kretslopp genom förebyggande och utfasning av särskilt farliga ämnen</li> </ul>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Ny lagstiftning tas hänsyn till vid var givet tillfälle. I periodmålsdokumentet, Introduktion till periodmålen, beskrivs att periodmålen bla är framtagna för att upprätthålla viss flexibilitet till ny lagstiftning.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Sollentuna kommun	Trafikverket	Allmänna synpunkter	Trafikverket vill dock framhålla problemet som kan uppstå vid återvinningscentraler att sopor kan hamna inom vägområdet. Nedskräpningen kan leda till underhållskostnader för Trafikverket och en bidragande orsak till detta problem är att fordon kör till och från återvinningsanläggningar med dåligt täckta lass. Även dag- och lakvatten måste tas om hand för att undvika påverkan på Trafikverkets anläggningar. Trafikverket vill därför säkerställa att dessa problem uppmärksammas vid planläggning av återvinningscentraler och liknande anläggningar.	SÖRAB äger och driver Återvinningscentraler/Returparker i ägarkommunerna. SÖRAB noterar och tar med synpunkten in i de ordinarie processerna.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Turebergs villaägareförening	1. System efter behov	vi ser från Turebergs villaägareförening ett stigande behov av en egen återvinningscentral i kommunen. Detta inte minst för att minimera bilkörningen kors och tvärs med skräp till t.ex. Hagby i Täby, Smedby i Upplands Väsby eller Görväln i Järfälla.	Synpunkten noterad. Ligger i linje med såväl kommunens som SÖRABs intentioner.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Sollentunahem	Allmänna synpunkter	Det ska inte vara en förutsättning att varje invånare behöver tillgång till bil för att kunna sortera, återbruka eller återvinna material. Förutom bostads-nära insamling är det därför viktigt att utveckla gemensamma, effektiva och miljövänliga transporter. En fortsatt utveckling av mobila miljövänliga återvinningscentraler borde vara intressant. Information och kommunikation är också en viktig del, så att de mobila enheterna blir kända bland invånarna, samt att anpassa körningarna till tider på dygnet då de boende är hemma.	Synpunktarna är noterade och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan.  Mobil insamling finns tillgänglig, synpunkten på omfattning och anpassning framförs till ansvarig förvaltning.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Sollentunahem	Allmänna synpunkter	Det vore därför bra om transporter/hämtning av avfall kunde utredas djupare. Hur ser framtidens upphämtningar ut? Det finns en tendens att de som samlar in material kommer med allt större sopbilar vilket skapar problem i befintliga miljöer, men även i nyproduktion. Det skulle därför vara intressant om det fanns framtida lösningar som inte krävde stora transporter/sopbilar.	Synpunkterna är noterade och omfattas av målsättningar inom målområde 1. Avfallshämtning handlas upp och utförs med avvägning av service och ekonomi.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Sollentunahem	Allmänna synpunkter	Sollentunahem tycker också att det är bra att man ser över och utvecklar fraktioner kopplade till källsortering utanför bostaden. För att minska nedskräpningen och öka sorteringsgraden är det viktigt att lösningar finns, så att invånarna även utanför bostaden på ett enkelt sätt kan sortera och återvinna sitt avfall rätt. Även på offentliga ytor bör fraktionen matavfall utredas. Kopplat till nedskräpning anser också Sollentunahem att det är väsentligt att även offentliga toaletter finns att tillgå i kommunen på platser dit allmänheten har tillträde som exempelvis fotbollsplaner, lekparker, badplatser, pendeltågstationer m.m.	Synpunkter mottagna.  Omfattas av målområde 5, åtgärdsförslagen flyttas till processen för framtagande av handlingsplan.  Föranleder ingen ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Sollentunahem	Allmänna synpunkter	Det är viktigt att eventuella återbruksrum har någon som tydligt ansvarar för denna verksamhet. Sollentunahem ser annars med oro på hur dessa rum kan bli soprum, med skräp och risk för spridning av skadedjur som vägglöss, kackerlackor, faraomyror med mera. Som fastighetsägare har vi redan idag problem med framför allt vägglöss, och det är viktigt att förebygga och minimera risken för spridning av skadedjur.	Synpunkterna är noterade. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej



Sollentuna kommun	Miljö- och byggnadsnämnden	1. System efter behov	Förändringar i avfallsagstiftningen kommer de närmaste åren att få betydelse för hur bl.a. avfall ska samlas in, var det ska samlas in och vilka avfallsslag som ska separeras innan insamling. Ett exempel är att EU, som ett led i att främja en utveckling mot cirkulär ekonomi, har genomfört ändringar i avfallsdirektivet med bl.a. krav på att ytterligare avfallsslag i hushållen ska sorteras ut separat och att mängderna av insamlade material ska öka. Till detta kommer även förändringar vad gäller producentansvaret för förpackningar som redan från 2021 ska samlas in närmare bostäderna i större utsträckning än vad som görs idag. Allt detta ställer ökade krav på att i den fysiska planeringen ta hänsyn till de förändrade behov som finns för att skapa en resurseffektiv avfallshantering, vad gäller avfallsutrymmen och ökad tillgänglighet etc. Avfallsplanen bör därför ta fram mål och åtgärder som i ett tidigt skede lyfter fram avfallsfrågan i den fysiska planeringen.	Synpunkten är noterad och beaktas i målområde 1 med ett specifikt periodmål 1.2.1 angående avfallsplanering i samhällsbyggnadsprocessen. Det finns även möjlighet till framtagande av ytterligare periodmål längre fram för att anpassa planen till ny lagstiftning.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Miljö- och byggnadsnämnden	3. Material cirkulerar	Flera av de mål som avfallsplanen föreslår har direkt anknytning till lagstiftningen. Enligt EU:s avfallsdirektiv ska minst 60 % av det insamlade hushållsavfallet materialåtervinnas till 2030. För avfallsplanen finns samma återvinningsmål men det ska först vara uppnått 2032. Detta behöver kommenteras. Genomgående saknas en beskrivning för hur de mål som tagits fram förhåller sig till lagstiftningen inom avfallsområdet.	<u>Åtgärd</u> Motivering läggs till på samtliga mål under målområde 3 och samtliga periodmål. Behovet av ytterligare motiveringar ses även över i målområde 4.	Ja
Sollentuna kommun	Miljö- och byggnadsnämnden	5. Skräp och nedskräpning	Det är ett stort värde i att avfallsplanen fokuserar på nedskräpning för att minimera miljöpåverkan och skapa tryggare offentliga miljöer. Det vore dock önskvärt om avfallsplanen inom detta målområde särskilt kunde belysa de negativa effekterna från nedskräpning av plastavfall. Plast har stor nedskräpningspotential och är dessutom ett material som genom nedbrytning till mikroplaster kan orsaka allvarlig skada om det sprids till vattenmiljöer.	Synpunkten är noterad.  Detta tas med i arbetet med framtida periodmål samt kommunikationsplan.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Natur- och tekniknämnden	Allmänna synpunkter	Avfallsplanen för 2021-2032 innebär ett omfattande arbete för Sollentuna kommun och främst för Samhällsbyggnadsavdelningens olika enheter. Många av målen är höga men samtidigt fullt möjliga att nå och arbetet med planen förutsätter en tvärfunktionell samarbetsform inom samhällsbyggnadsavdelningen. Om planens förväntade målutfall och beteendeförändringar ska ske bör också en central samordning inrättas kring avfallsplanen 2021-2032. Då skapas möjligheter där det strategiska arbetet kan effektueras och samordnas med alla kommunens funktioner som blir berörda, allt från kommunikation, utbildningsinsatser samt till drift- och underhåll. Här bör även det samlade ansvaret för att följa upp och sammanställa utfall och mätdata utifrån de indikationer som planen anger.	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Samhällsbyggnadsnämnden	Allmänna synpunkter	Något som kan nämnas är att det saknas en konkret handlingsplan för hur man ska nå målen. Varför det är svårt att bedöma konsekvenserna av målen.	<u>Åtgärd</u> Motivet till en separat handlingsplan förstärks i Bakgrundsdokument, Måldokument och Periodmålsdokument.	Ja
Sollentuna kommun	SEOM Sollentuna Energi och Miljö AB	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel	Det bör framgå att den enskilda invånaren eller verksamhetsutövaren kan påverka sin egen kostnad för avfallshanteringen genom bland annat minskade avfallsmängder.	Synpunkten är noterad.  Väldigt hög detaljnivå för avfallsplanen men beaktas i aktiviteter och kommunikationsplan.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	SEOM Sollentuna Energi och Miljö AB	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel	Bild sidan 17: Det finns risk för att bilden tolkas som att tratten sorterar ut matavfall från vanliga soppsåsen istället för så som intentionen är, dvs att hushållen gör detta.	Bedömningen har gjorts att just detta är svårt att förtydliga i bilden.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Sollentuna kommun	SEOM Sollentuna Energi och Miljö AB	Måldokument	Den viktigaste förändringen från förra avfallsplanen är övergången från avfallstrappan till cirkulära system; att restprodukter ses mer som resurser. Samtidigt blir då avsaknaden av en riktig definition av begreppet avfall tydligt samt definitionen av när avfall upphör att vara avfall – vad är avfall och hur ska lagstiftningen förhålla sig till de nya förutsättningarna? Vi uppskattar att fokus har lagts på matavfall och nedskräpning genom egna målområden. Det ger en tydlighet i prioriteringen under avfallsplanens giltighetsperiod. Vikten av att våga prioritera mellan och inom målområden kvarstår dock. För att nå ut med budskap och få framdrift i måluppfyllnaden tror vi att vi behöver arbeta med prioriterade mål/målområden periodvis. Det är också viktigt att det är tydliggjort att den nya avfallsplanen harmonierar med de globala och nationella miljömålen. Det kan vara svårt för läsaren att få en känsla för hur stor utmaningen är med respektive målområde/mål. Om möjligt vore det bra om det kan tydliggöras på något ställe i planen.	Synpunkterna är noterade.  Definition av avfall och hur ska lagstiftningen förhålla sig till de nya förutsättningarna är nationell och internationell lagstiftning och kan inte styras av avfallsplanen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	SEOM Sollentuna Energi och Miljö AB	Periodmål 2.2.1 Indikator för återbruk:	Ändras från 'Mängd återanvändbara produkter och material' till 'Mängd återanvända produkter och material' eftersom det är först när återbruket sker man har lyckats. Ändring från material in till återbruk till material ut från återbruket alltså. Material in är i och för sig också det en intressant indikator då det visar maximalt återbruk. Om man behåller punkten som den är skriven och adderar förslaget kan man ju även räkna ut hur stor andel av inlämnat material som faktiskt återbrukas, vilket är intressant att följa och maximera.	Det finns idag ingen metod för att mäta hur många produkter som faktiskt går till återanvändning av det som samlas in kommunernas och SÖRABs system.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	SEOM Sollentuna Energi och Miljö AB	Periodmål 3.2.1	"25 % minskning 2020-2023 av felsorterat avfall inklusive efterbehandling" Det är ett för enkelt delmål. Hushållsnära FTI kommer i sig sannolikt bidra med detta och från hösten 2020 är eftersorteringen i Brista igång. Om man anstränger sig i samband med FTI och informerar tydligt från kommuner/SÖRAB bör man kunna nå längre än 25 % till 2023. Borde man inte spänna bågen väsentligt	I första målperioden fokuseras på att öka utsorteringen av matavfall från restavfallet, som också bidrar till uppfyllnaden av detta mål.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Sollentunahem AB	4. Matavfall	Ett av huvudmålen i planen är att utöka utsorteringen av matavfall. Sollentunahem anser att det är angeläget att utveckla system som på ett bra och effektivt sätt kan hantera den ökande avfallsfraktionen hela året inkl. varma sommarmånader. Värdefullt om brukandet av matavfallskvarnar kunde utredas och analyseras i ett helhetsperspektiv.	Kommuner vars avlopp tas omhand av Käppalaförbundet avråder i allmänhet från avfallskvarn kopplad till avlopps nätet. Delar av regionens VA-nät omhändertas dock av Stockholm Vatten och Avfall, där är avfallskvarn kopplad till avlopps nät tillåtet.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Sollentuna ungdomsråd	Måldokument sidan 4 + 19	Definiera "uppströms" och "nedströms". Förekomst: "Introduktion till målarbetet" (s. 4), "Målområde 1", Mål 1.3 (s. 19)	Åtgärd Orden "uppströms" och "nedströms" ändras i enligt med rekommendationerna från utförd klartextgranskning..	Ja
Sollentuna kommun	Sollentuna ungdomsråd	Måldokument sidan 18 Mål 1.1	Indikatorn andel hushållsavfall till materialåtervinning verkar förekomma två ggr (de två första punkterna)	Åtgärd "Andel hushållsavfall insamlat för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling" tas bort.	Ja

Sollentuna kommun	Sollentuna ungdomsråd	Måldokument sidan 23 Mål 2.3	Finns det någon särskild anledning att Mål 2.3 är en jämförelse med 2023 och inte 2021? (s. 23)	Periodmål 2.3.1 målsätter att regionen till 2023 tagit fram en metod för att mäta avfallsmängder från offentliga verksamheter. Därför beräknas nollmätning vara möjlig först 2023.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Sollentuna kommun	Sollentuna ungdomsråd	Måldokument sidan 26 Mål 3.2	Finns det någon särskild anledning att Mål 3.2 är en jämförelse med 2020 och inte 2021? (s. 26)	Två av tre indiaktorer är beroende av den plockanalys som hade planerats utföras 2020. Dock flyttas den nu till 2021.  <u>Åtgärd</u> År för nollmätning ändras från 2020 till 2021.	Ja
Sollentuna kommun	Sollentuna ungdomsråd	Måldokument sidan 30 Mål 4.3	Lägg till mängden tillvarataget (ej omklassat) matavfall som indikator i Mål 4.3 (s. 30)	Hur omklassat matavfall hanteras utreds internt. Därför saknas det mätetal i avfallsplanen.  <u>Åtgärd</u> Indikator om oklassat matavfall vid omlastning skrivs om till "vid och innan omlastning".	Ja
<b>Solna stad</b>					
Solna stad	Privatperson	Allmänna synpunkter	Anser att det presenterade materialet är oläsligt på grund av sin mångordighet. Det passar endast som styrdokument på riksplanet möjligtvis lokalplanet, men inte för den enskilde fastighetsägaren eller kommunmedlemmen!  Hur kan källsorteringen utökas för en mindre flerbostadsfastighet där allmänna utrymmen saknas. Enda lösningen anser jag vara kommunens containrar med utökad källsortering på närbeläget torg eller på närbelägna parkeringsplatser.	<u>Åtgärd</u> Samtliga dokument, med undantag för bilagorna, ses över från klarspråksperspektiv innan antagande. En populärversion för invånare är tänkt att tas fram under 2021.	Ja
Solna stad	Privatperson	Allmänna synpunkter	Bra mål, blir intressant att se tillvägagångssättet. Kanske kan det vara effektivare att förenkla källsorteringen för invånarna genom att hantera viss sortering på centraliserade enheter? Ex. ha samma kärl för metall, plast och papper och ett separat för matavfall. Önskar att detta utreds!	Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Privatperson	Allmänna synpunkter	Saknar praktiskt information om hur den nya avfallsplanen kommer påverka medborgarna i praktiken!	En populärversion för invånare är tänkt att tas fram under 2021.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Solna stad	Privatperson	Allmänna synpunkter	Vi saknar information om hur fastighetsnära insamling av återvinning ska ske framöver. Vem står för kostnaden när nya insamlingsplatser ska anordnas på privata fastigheter? Utöver kostnad för att anordna själva platsen så innebär även förlusten av mark en minskning i värdet för fastighetsägaren.	Synpunkten är noterad.  Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Privatperson	Allmänna synpunkter	För att sortering ska fungera behövs det mer information om olika insamlingsmöjligheter. Mobil insamling är ett bra alternativ till platser som inte har möjlighet att utöka sin sortering.	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Privatperson	Allmänna synpunkter	Kommunen bör ställa högre krav på interna verksamheter (skolor, förskolor mm) när det gäller obligatorisk matavfallssortering.	Obligatorium för avfallsinsamling beslutas lokalt i var kommun.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Privatperson	Allmänna synpunkter	Kommunen bör anordna fastighetsägarträffar där man tar upp olika frågor gällande avfall, bygglov mm för att underlätta för fastighetsägarna samt ge tillfälle för erfarenhetsutbyte.	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan.  <u>Lokalt svar</u> Ett bra förslag som den lokala förvaltningen för avfallsfrågor tar till sig för övervägande.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Privatperson	Allmänna synpunkter	I och med högre krav på utsortering/antal kärl är det viktigt att även bygglovsprocessen ses över. Nu är det en lång och krånglig process som hindrar föreningar att utöka sin sortering då fler kärl/skåp skulle innebära att bygglov behövs. Gränsen för när bygglov behövs bör höjas eller regleras så att man kan ansöka om förenklat bygglov när det gäller t.ex. kärlskåp.	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan. Erfarenhetsutbyte mellan kommunerna kring bla plan- och bygglovsprocess ligger under målområde 1.  Lokalt svar Synpunkten är noterad av den lokala förvaltningen för avfallsfrågor.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Stadsledningsförvaltningen	Bakgrundsdokumentet	Bakgrundsdokumentet hade blivit mer konkret om varje kommun hade fått möjlighet att lägga till ett avsnitt där den egna kommunens struktur och avfallshantering kan beskrivas. Detta hade varit bra för att lyfta fram att kommunernas struktur är väldigt olika och att det därför även kan komma att krävas olika lösningar för att nå målen.	Kommunseparata delar i bakgrundsdokumentet riskerar att göra dokumentet väldigt stort. Kommunens särskilda förutsättningar förtydligas i Bilaga 2 Nulägesbeskrivning.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Stadsledningsförvaltningen	Bilaga 4 "Ekonomiska konsekvenser och styrmedel".	Avsnittet om "ekonomiska konsekvenser och styrmedel" bör kompletteras med en tydlig inriktning om att avgiftsuttaget för en ny inriktning av avfallshanteringen måste begränsas. Det måste framgå att innan nyinvesteringar genomförs ska en konsekvensanalys göras av hur detta påverkar den slutliga avgiften mot hushållen. I övrigt bör det framgå att avfallsverksamheten ska ha samma effektiviseringskrav i sin löpande verksamhet, som ställs på andra kommunala verksamheter.	Detta är frågor som drivs genom SÖRABs politiskt tillsatta styrelse. Synpunkten är noterad och framförs till berörda bolag och kommuner.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Solna stad	Stadsledningsförvaltningen	Måldokumentet	Måldokumentets utgångspunkt att övergå från "avfallstrappa till cirkulär ekonomi" gör att den har fokus på en ökad återvinning, förebygga att avfall uppkommer, omhändertagande av matavfall och minska nedskräpningen i den offentliga miljön. Stadsledningsförvaltningen tillstyrker denna inriktning inte minst då den överensstämmer med inriktningen i stadens klimatstrategi.	Synpunkten är noterad. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Stadsledningsförvaltningen	Måldokumentet.	I det fortsatta arbetet är det viktigt med ett ökat fokus på att skapa förutsättningar för flerfamiljshushållens förutsättningar till en god avfallshantering. Det ska vara möjligt att bo i lägenhet, inte äga bil men ändå lätt att kunna källsortera sitt matavfall, förpackningar och grovavfall. Det innebär att det kan behöva finnas lösningar i kommuner med många boende i flerfamiljshus, som inte finns i kommuner där småhus dominerar. En utveckling och anpassning av avfallstjänster som svarar mot flerfamiljshushållens behov, underlättar för medborgarna att bidra till miljöarbetet.	Synpunkten är noterad. Detta beaktas i målområde 1 och tas med i framtagandet av aktiviteter och arbetssätt. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Stadsledningsförvaltningen	Periodmåldokumentet	Periodmåldokumentet omfattar de tre inledande åren, vilket bedöms som rimligt. Ett påpekande i sammanhanget är att begreppet "offentlig verksamhet" används på flera ställen. Det bör göras ett förtydligande av vad som avses. Offentlig verksamhet bedrivs av staten, regionen och kommunerna, men utförandet av offentlig verksamhet kan dessutom också ske i privat regi, exempel i friskolor, fristående förskolor eller där kommuner köper enskilda platser i äldreboenden, LSS-boenden, dagverksamheter av olika slag. Om avsikten med begreppet "offentlig verksamhet" är den som kommunerna driver i egen regi eller genom upphandling så bör det förtydligandet göras.	<u>Åtgärd</u> "offentlig verksamhet" byts ut till "kommunal offentlig verksamhet" Definitionen tas bort ifrån ordlistan.	Ja
Solna stad	Stadsledningsförvaltningen	Bla bilaga Framtidsanalys	Av Bilagan "Framtidsanalys" framgår att SÖRAB etablerat en Returpunkt i Sundbyberg. För Solnas del saknas det idag närhet till en fullstor återvinningscentral, då den tidigare för Solna och Sundbyberg gemensamma anläggningen har avvecklats. För Solnas del av mycket stor vikt att den åter etableras i absolut närtid. Den nuvarande situationen med att bli hänvisad relativt långt från Solna inte är acceptabel och försvårar för Solnaborna att bidra till miljöarbetet.	Synpunkten är noterad. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Stadsledningsförvaltningen	Bilaga 4 "Ekonomiska konsekvenser och styrmedel".	Bilaga 4 har rubriken "Ekonomiska konsekvenser och styrmedel". Det bör framgå av denna bilaga hur beslut kring investeringar inom SÖRAB ska hanteras, för att dessa tillsammans med effektiviseringar av befintlig verksamhet totalt sett inte ska leda till att hushållen får avgiftshöjningar. Ökade kostnader för investeringar bör mötas av löpande effektiviseringar i verksamheten på samma sätt som sker i kommunal verksamhet i övrigt. Konsekvensbeskrivningen bör alltså kompletteras med ett avsnitt där målsättningen är att undvika avgiftshöjningar och reglera ägarkommunernas inflytande över beslutsprocessen kring nya investeringar.	Detta är frågor som drivs genom SÖRABs politiskt tillsatta styrelse. Synpunkten är noterad och framförs till berörda bolag och kommuner. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Stadsledningsförvaltningen	Allmänna synpunkter	Kan finnas ett behov av att kommunerna ökar sitt ägarengagemang. För att detta ska vara möjligt i praktiken anser Solna att ägarna bör ta upp diskussioner om konkreta ägardirektiv till bolaget där ägarkommunernas förväntningar på bolaget tydliggörs.	Detta är frågor som drivs genom SÖRABs politiskt tillsatta styrelse. Synpunkten är noterad och framförs till berörda bolag och kommuner. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Solna stad	Tekniska nämnden	Allmänna synpunkter	I det fortsatta arbetet är viktigt med ett ökat fokus på att skapa förutsättningar för flerfamiljshushållens förutsättningar till en god avfallshantering. Det ska vara möjligt att bo i lägenhet, inte äga bil men ändå lätt att kunna källsortera sitt matavfall, förpackningar och grovavfall.	Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och hälsoskydds nämnden	Bla periodmåldok	Periodmål behöver vara mätbara och möjliga att följa upp.	<u>Åtgärd</u> En särskild granskning av indikatorerna har gjorts och de indikatorer som har bedömts som otydliga har förtydligats.	Ja
Solna stad	Miljö- och hälsoskydds nämnden	Om arbetssätt: Bla periodmåldok	Periodmålen och kopplade aktiviteter behöver under hela avfallsplanens giltighetstid tas fram i tät dialog mellan de förvaltningar/ nämnder som berörs av dessa. Om avfallsmängderna ska minska per person kan exempelvis arbetssätt för personalen på stadens olika omsorgs boenden och skolor/ förskolor påverkas. Om samhällsbyggnadsprocessen ska inkludera material- och avfallsplanering (periodmål behöver aktiviteterna tas fram i dialog med byggnadsnämnden.	Synpunkten är noterad och tas med i framtagandet av aktiviteter och arbetssätt.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och hälsoskydds nämnden	Om arbetssätt, bla bakgrundsdok.	Miljö- och hälsoskydds nämnden kan komma att behöva lägga större resurser på avfallstillsyn framöver, vilket skulle kunna minska resurserna för att arbeta med mål direkt kopplade till avfallsplanen. I vissa fall är det fullt möjligt att tillsynen och insatser enligt avfallsplanen går hand i hand.	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och hälsoskydds nämnden	Bla periodmåldok	Utveckling av mobila system för insamling av olika typer av avfall bedöms vara av stor vikt i Solna eftersom många boende saknar bil och därmed möjlighet att ta sig till de större återvinningscentralerna. Ingen återvinningscentral finns i Solna. Miljöskydds enheten ser gärna att den mobila insamlingen av farligt avfall prioriteras.	Synpunkten är noterad.  Mobil insamling finns tillgänglig, synpunkten på omfattning framförs till ansvarig förvaltning.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och hälsoskydds nämnden	Bla periodmåldok	Smarta system som medför en ökad insamling för återbruk och återvinning behöver arbetas fram.	Synpunkten är noterad.  Omfattas av målområde 2. Synpunkten tas med i vidare diskussioner rörande handlingsplan.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och hälsoskydds nämnden	Periodmålsdokumentet	Det är viktigt att de aktiviteter som kopplas till huvudmålen och periodmålen stäms av med tillsynsmyndigheten så att åtgärder som strider mot gällande lagstiftning inte genomförs. Ett exempel är periodmål 1.3.2 "År 2023 planeras det för en cirkulär hantering av massor och bygg- och rivningsavfall vid exploatering och i kommunala bygg och förbättringsprojekt". Det finns lagkrav som styr huruvida det kan röra sig om ett avfall eller inte samt hur detta då får hanteras vilket kan påverka vad som kan återvinnas.	Synpunkten är noterad och tas med i framtagandet av aktiviteter.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och hälsoskydds nämnden	Bla periodmål	Miljöskydds enheten anser att det är viktigt att avfallsplanen anpassas efter de strategier som finns antagna för Solna, exempelvis Klimatstrategin. Mobil insamling med fordon som drivs med fossila bränslen ska exempelvis undvikas.	Synpunkten är noterad.  SÖRAB arbetar också med att uppnå klimatneutralitet för det fordonsarbete som bolaget direkt eller indirekt kontrollerar.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Solna stad	Miljö- och demokratib eredningen	Periodmålsdokumentet	Avfallsplanen är på en väldigt övergripande nivå, vilket gör att stor vikt kommer behöva läggas på handlingsplaner i nästa steg för att bryta ner målområden och strategier till konkreta aktiviteter.	Synpunkten är noterad och tas med i framtagandet av aktiviteter.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och demokratib eredningen	I lämpligt dokument	Beskrivning saknas över hur processen för att ta fram periodmålen kommer att se ut.	<u>Åtgärd</u> Ett stycke om framtagande av periodmål läggs till i Bakgrunds- och Periodmålsdokumentet.	Ja
Solna stad	Miljö- och demokratib eredningen	Bakgrundsdokumentet ? Lämplig bilaga?	Medskick kring vikten att få akademins synpunkter på avfallsplanen - avfallsplanens förankring i forskningen.	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och demokratib eredningen	I lämpligt dokument, exvis periodmål	Önskemål om specifika konkretiseringar, exempelvis hur kommunerna mer konkret kan öka återbruk.	<u>Åtgärd</u> Motivet till en separat handlingsplan förstärks i Bakgrundsdokument, Måldokument och Periodmålsdokument.	Ja
Solna stad	Miljö- och demokratib eredningen	Lämpligt ställe: bakgrundsdok eller måldok	Kommunernas rådighet kopplat till målområdet "Material cirkulerar", givet producentansvaret. Hur får vi kommuner FTI och andra berörda aktörer att ta sitt fulla ansvar? Inriktningen kring denna fråga behöver göras tydlig i avfallsplanen.	Kommunerna har rådighet över material som inte är förpackningar.  Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Solna stad	Miljö- och demokratib eredningen	Lämpligt ställe: bakgrundsdok	Kompostens och biokolets möjliga roll för en hållbar matavfallshantering: önskemål om att tydliggöra detta i planen.	<u>Åtgärd</u> Det förtydligas i Bilaga 3 Framtidsanalys att utvecklingen av biokolstekniken kommer att följas.	Ja
<b>Sundbybergs stad</b>					
Sundbybergs stad	Privatpersoner	Allmänna synpunkter	1. Fler återvinningsstationer (FTI) behövs i staden. Det ska vara nära att lämna avfall. Det ska gå att lämna avfall utan bil. 2. Förklara begreppet cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion lättförståeligt. 3. Sociala medier borde användas för att nå ut och därmed öka återvinning/återbruk. 4. Engagera barn och ungdom. 5. Flera platser för återvinning i Sundbyberg. 6. Utbilda boende i samband med inflytt i fastigheter. Nedskräpning är ett stort problem idag. Återbruk är viktigt, Returpunkten är ett bra exempel och är uppskattad. Kommunikation är viktigt för att folk ska göra rätt. Bovårdar borde införas igen.	1. Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan. 2. Detta görs i Bilaga 1. Definitioner och Ordlista 3. Synpunkten är noterad och tas med till arbetet med kommunikationsplanen. 4. Under 2020 förbereds ett nätverk för att säkerställa barnperspektiver i avfallsplanen, bestående av tjänstepersoner från kommunerna. Simultant tas ett arbets sätt för hela avfallsplanen fram, där nätverken ska få en roll. 5. Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan. 6. Detta berörs delvis av mål 1.2.1.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Sundbybergs stad	Äldrenämnden	Allmänna synpunkter	Förslaget till avfallsplan 2021-2032 är väl genomarbetat, men saknar ett tillgänglighetsperspektiv för personer med olika typer av funktionsnedsättning. Äldrenämnden vill framhålla att även dessa aspekter måste lyftas fram i avfallsplanen, eftersom det annars finns risk att de inte beaktas vid utformning av platser för insamling och sortering av avfall.	<p><u>Åtgärd</u></p> <p>1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstiftning.  2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet"  3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet.  4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla".  5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.</p>	Ja
Sundbybergs stad	Byggnads- och tillståndsnämnden		De målområden som lyfts fram i avfallsplanen är relevanta och det finns en bra överensstämmelse mellan problemformulering, målbeskrivning och strategier för åtgärder. Det ses som positivt att man lyfter fram utmaningen i att hålla nere mängden avfall i och med en ökande befolkning. Sundbyberg har vuxit mycket under de senaste åren och antas expandera även fortsättningsvis, så denna utmaning är högst aktuell för staden. Detta ställer ökade krav på dialogen mellan aktörer, både internt och externt. I ljuset av det ses det också som positivt att vikten av samarbete mellan regioner och i tidiga skeden lyfts fram som viktiga verktyg framöver. Samt att planen innehåller målsättningar för att material- och avfallsplanering ska bli en självklar del i kommunens samhällsbyggnadsprocess, samt att det har formulerats indikatorer för att följa upp dessa mål.	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Sundbybergs stad	Sundbybergs avfall och vatten	Allmänna synpunkter	<p>1. Dessutom undrar vi hur ofta planen ska följas upp med plockanalyser och andra undersökningar.</p> <p>2. Målen utgår ibland från jämförelser med år 2020 och ibland med 2021. Det finns säkert en förklaring och den kan gärna få finnas med.</p> <p>3. Savab skulle vilja få förtydligat att farligt avfall och el-avfall finns med i alla målområden, nu när det inte finns ett särskilt mål för dessa avfallslag. Bara så att de inte glöms bort.</p>	<p>1. Utvärdering sker årligen. Större utredningar så som kundundersökningar, plockanalyser och skräpmätningar sker vart tredjeår.</p> <p>2. Variation i jämförelseår beror på när nollmätningen kommer utföras.</p> <p>3. Avgiftning av kretsloppen har lagts in som ett syfte för avfallsplanen samt som indikator i målområde 2.1 och i målbeskrivningarna men har inte prioriterats som periodmål under första målperioden.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <p>En beskrivning av uppföljningen adderas till Bakgrundsdokumentet.</p>	Ja



Sundbybergs stad	Sundbybergs avfall och vatten, forts.	Måldokumentet	<p>1. Indikatorerna för mål 1.1 och 1.2 skulle behöva vara något färre för att förenkla uppföljningen. Några punkter kan eventuellt slås ihop. I mål 1.2 kan till exempel punkterna 4 och 5 slås ihop liksom punkterna 6 och 7.</p> <p>2. Men "mängd farligt avfall och elektronik i restavfallet" bör kanske finnas med i både mål 1.1 och 1.2.</p> <p>3. Se över den tredje indikatorn i mål 1.3. Mäter indikatorn målet och, i så fall, är det bäst att mäta hushållsavfall "till materialåtervinning" eller hushållsavfall som faktiskt materialåtervunnits?</p> <p>4. I målområde 2 saknar Savab mål för mängd återbrukade produkter och material, alternativt någon indikator om mängd som gått till återbruk eller återbrukats. Det finns som indikator i periodmålet, men inte i huvudmålet. Det är kanske underförstått att det ingår i mål 2.1 (när det gäller hushåll) och 2.3 (för offentlig verksamhet), men i så fall är det otydligt.</p> <p>5. På mål 3.2 undrar vi om 90 % mindre felsorterat i restavfallet ett realistiskt mål när soppåsen idag är endast ca 30 % rättsorterad. Och det är inte jättelångt till 2032. Kan arbetet med att få bort matavfallet, samt NIR-anläggningen, åstadkomma sådana resultat på 11 år? Samtidigt välkomnar vi ett högt ställt mål här, men vill poängtera att det kommer att kräva resurser att uppfylla det och vi hoppas att alla är införstådda med det.</p> <p>6. Vi saknar mål eller indikatorer gällande hantering av (schakt-)massor. Periodmål 1.3.2 behandlar detta, men i måldokumentet nämns massorna inte. Finns det risk att det missas om det inte står med i ett huvudmål?</p> <p>7. Mål 4.1.1, om att matavfallet i restavfallspåsen ska minska med 50 %, anser Savab är väl tufft för en treårsperiod och inte särskilt realistiskt. Vi förstår att det hänger ihop med det tuffa målet 3.2, som vi ifrågasätter ovan. Kontrollera hur periodmålet korrelerar med 3.2.1. Vi föreslår att nivån för 4.1.1 är samma som i 3.2.1, det vill säga en minskning med 25 %. Vi välkomnar högt ställda mål men de måste vara möjliga att nå, åtminstone nästan.</p>	<p>2. Avgränsningar har behövt göras. 3. Idag finns inga fastställda metoder för att mäta faktisk återvinning. Dock finns en indikator för att mäla detta under mål 3.1, i väntan på en sådan metod.</p> <p>4. Återbruk finns endast i periodmålen eftersom det bedöms bidra till minskade avfallsmängder (huvudmål 2.1 och 2.2). Eftersom kommunen har begränsat inflytande på systemen för insamling av produkter för återanvändning så har denna indikator använts sparsamt.</p> <p>5. Bedömningen har gjorts att det vore svårt att motivera en lägre ambitionsnivå.</p> <p>6. Avgränsningar har behövt göras. schaktmassor finns i periodmål för att prioriteras under första målperioden och ge möjlighet till nya målsättningar framöver.</p> <p>7. Nivån på periodmål 4.1.1 är anpassad för att säkerställa en optimering av användandet av den planerade NIR-anläggningen och kan revidera till nästa målperiod, vid behov..</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p> <p><u>Lokalt svar</u> Kommentar redaktionell ändring: 2 punkter efter ordet "behov" - punkt 7.</p> <p><u>Åtgärd</u> 1. Indikatorer som redan finns i Periodmål 1.2.1 tas ifrån huvudmålet 1.2. 3. Tredje indikatorn i mål 1.3 byts från ton till procent (alltså motsvarande andel)</p>	Ja
Sundbybergs stad	Sundbybergs avfall och vatten, forts.	Bilagorna	<p>I Bilaga 3, Framtidsanalys, skulle texten behöva struktureras upp. Glöm inte att belysa att flera kommuner i Sörab-regionen exploaterar i snabb takt. Det påverkar både avfallsmängder och behov av planering av system för material och avfall.</p> <p>Bilaga 2, Nulägesbeskrivning: Skriv på samma sätt för alla kommuner när systemen är samma, framförallt i kolumnen som gäller verksamhetsavfall. I tabell 36 (7.1.1), skriv istället vilka system som finns och att man kan läsa om hämtintervall i avfallsföreskrifterna.</p> <p>Bilaga 7, Uppföljning av Avfallsplan 2009–2020, sidan 5: Sundbybergs kolumn ska vara grön i tabell 1, period 2017–2018 (2020), delmål 1.4.</p> <p>Bilagorna, generell: Se över layouten så att det inte blir radbrytningar direkt under en rubrik eller tabellrubrik. Underlätta för den som vill skriva ut enskilda bilagor (dubbelsidigt) genom att antal sidor i varje bilaga är jämnt delbara med 2. Om det i så fall blir för många, eller fel antal, sidor för tryck så bör en "utskriftsvänlig" version tas fram för webb. Det vore också fint om alla bilagor följer samma layoutmall (teckensnitt, radbredd, osv), men det är ett mindre problem.</p>	<p>Layout i tryckta versionen av Avfallsplan 2021-2032 har mer läsvänliga sidbrytningar, dessa tas med till nästa version.</p> <p><u>Åtgärd</u> Bilaga 3 - Framtidsanalysen ses över, texten struktureras om och koppling till översiktsplaner och fysisk planering förstärks. Bilaga 2 - Hela Nulägesbeskrivningen ses över och struktureras om. Bilaga 7, Uppföljning av Avfallsplan 2009–2020, sidan 5: Sundbybergs kolumn ska vara grön i tabell 1, period 2017–2018 (2020), delmål 1.4 ändras så den stämmer.</p>	Ja

Sundbybergs stad	Fastighets AB Förvaltaren	Allmänna synpunkter	<p>1. Fastighetsägarens roll – Då avfall som ligger utanför producentansvaret samlas in via fastighetsägares lösningar för avfallsinsamling vore det önskvärt att i avfallsplanen tydliggöra var aktiv samverkan med fastighetsägare är en viktig framgångsfaktor för måluppfyllnad.</p> <p>2. Närhet till system för inlämning av avfall – Ett tydliggörande av vad som menas med begreppet närhet, och vilken nivå som eftersträvas, föreslås inkluderas.</p> <p>3. Mätning och uppföljning - Många indikatorer i avfallsplanen utgår ifrån avfallsvikter, och periodmål 2.3.1 nämner att en metod för mätning av avfallsmängder från offentliga verksamheter ska tas fram. Aktuell och kvalitetssäkrad avfallsstatistik, tillgänglig även för fastighetsägare, ser vi är en viktig förutsättning för ett systematiskt förbättringsarbete framåt. Vi uppmanar ett ökat fokus på denna fråga i närtid.</p>	<p>1. Detta planeras att förtydligas i handlingsplanens aktiviteter.</p> <p>3. Synpunkten och intresset är noterat.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <p>2. Indikatorerna för närhet förklaras om för tydlighet. Exakta mätmetoder kommer utvecklas under 2020.</p>	Ja
Sundbybergs stad	Sundbybergs Stadsnät lag AB och Sundbybergs Bredband AB	Allmänna synpunkter	<p>Vår uppfattning är att dokumentet är välskrivet och lättläsligt såväl i skrift som i andemening. Det vi saknar är tydligheten "Till vem vänder sig dokumentet", d.v.s. är dokumentet avsett bara för hushåll eller också till företag och verksamheter som producerar avfall i kommunen. Om det sista påståendet faller inom målgruppen bör dokumentet förtydligas.</p> <p>Förslag till förändring: Sett i utifrån ett helhetsperspektiv önskar Sundbybergs Stadsnät ett dokument där kommunerna tar ett helhetsansvar och vänder sig till alla som producerar avfall inom respektive kommun. Det innebär att såväl hushållens som företagens miljöpåverkan borde belysas. Det i sin tur innebär ett förtydligande av företagens hantering av farligt avfall.</p>	<p>Synpunkten är noterad och förslaget om särprägel jämt mot andra grupper än invånare tas med i fortsatt arbete.</p> <p>Huvudsaklig målgrupp för detta dokument är tjänstepersoner, en populärversion med målgrupp invånare planeras tas fram under 2021.</p> <p>Förleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Sundbybergs stad	Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet (Dhr) Sundbybergsavdelningen	Allmänna synpunkter	<p>Den gemensamma avfallsplanen är välskriven. Men tyvärr tar inte denna avfallsplan upp FN konventionen för mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Man skriver om barnkonventionen som blev till lag vid årsskiftet. Men det står inget skrivet om hur man har tänkt sig hur personer med funktionsnedsättning ska kunna slänga sitt avfall, finns inget mål om att göra det lätt att återvinna för personer med funktionsnedsättning, likaväl hemma som i närheten av hemmet. Agenda 2030 tar upp den miljömässiga hållbarheten och det gäller alla människor. Detta finns inte med i avfallsplanen.</p>	<p><u>Åtgärd</u></p> <p>1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstiftning.</p> <p>2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet"</p> <p>3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet.</p> <p>4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla".</p> <p>5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.</p>	Ja
Sundbybergs stad	Kommunstyrelsen	Allmänna synpunkter	<p>Inkomna yttranden kan i stort sammanfattas enligt följande:</p> <p>1. Avfallsplanen saknar ett tillgänglighetsperspektiv för personer med funktionsnedsättning.</p> <p>2. Aktuell och kvalitetssäkrad avfallsstatistik blir en viktig förutsättning för ett systematiskt förbättringsarbete framåt.</p> <p>3. Barn och unga ska engageras. Barnkonsekvensanalysen bör således användas som underlag när en lokal handlingsplan tas fram och följas upp kontinuerligt.</p> <p>4. Kommunikation och aktiv samverkan, internt och externt, blir avgörande för att nå målen.</p>	<p><u>Åtgärd</u></p> <p>1) - I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla".</p> <p>- I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.</p> <p>- Periodmål 1.1.2 med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet.</p> <p>- Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet"</p> <p>2)Synpunkten är noterad och tas med i fortsatt arbete.</p> <p>3)Under 2020 förbereds ett nätverk för att säkerställa barnperspektivet i avfallsplanen, bestående av tjänstepersoner från kommunerna.</p> <p>4)Synpunkten är noterad. Informationsinsatserna kommer att förtydligas i Kommunikationsplan 2021-2023.</p>	Ja

Sundbybergs stad	Vänsterpartiet	Måldokumentet	<p>Vi saknar dock tydlighet och identifiering av målkonflikter kring just de främsta principerna för cirkulär ekonomi och avfallstrappan, nämligen: avfallsminimering genom delning och förlängning av produkters livlängd.</p> <p>I måldokumentet står: "Avfallsmängderna minskas genom cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion. Återanvändning finns tillgängligt för all och genom att dela, laga, byta och låna produkter minimeras avfallsmängderna och minskar mängden skadliga ämnen i kretsloppet." Att mäta framgången i avfallsminimering måste vara bredare än att mäta mängden hushållsavfall och matavfall. Endast för offentlig verksamhet anges ett mål för andra typer av avfall som förpackningar och tidningar. Även det avfall som hamnar i återvinning har en miljöpåverkan. Det måste finnas en tydlig plan inklusive indikatorer för hur även inflödet av avfall in i kretsloppen ska minska. Syftet med avfallsminimering är trots allt att även minska mängden material som går in i kretsloppen genom att istället cirkulera produkter.</p>	<p>Det är inte bara rest- och matavfall som mäts i Målområde 2, utan även andra fraktioner från hushåll (hushållsavfall) såsom förpackningar, farligt avfall och grovavfall.</p> <p>Målets indikatorer hanterar de fraktioner som i nuläget kan mätas, vilket tydliggörs i förtydligandet.</p> <p>I avfallsplanen ses återbruk som ett av flera sätta att minska avfallsmängderna på. Avfallsplanen har även strategier för att möjliggöra påverkan på inflödet i kretsloppet genom exempelvis uppströmsarbete och upphandling.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p> <p><u>Åtgärd</u> Begreppen uppströms och nedströms förtydligas, där det nämns.</p>	Ja
<b>Täby kommun</b>					
Täby	Privatperson	Allmänna synpunkter	Nedskräpning, kommunen bör ta större ansvar än idag. Bör anställa någon som bara plockar skräp.	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p><u>Lokalt svar</u> Renhållningen är upphandlat och uppföljning av avtal sker kontinuerligt. Kommunen är också beroende av att allmänheten anmäler nedskräpning för att det ska åtgärdas.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Täby	Privatperson	Allmänna synpunkter	Uppgivenhet kring avfallsfrågan som helhet. Vi konsumerar för mycket, folk gör inte rätt med mera.	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Täby kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	Implementera avfallsplanen så att det inte bara blir en fin plan som ingen använder sig av sedan. Riktade aktiviteter för verksamheter.	<p>Riktade aktiviteter i verksamheter tas med i framtida arbete.</p> <p><u>Åtgärd</u> Arbetsätt för Avfallsplan 2021-2032 förtydligas i Bakgrundsdokumentet.</p>	Ja
Täby	Privatperson	Allmänna synpunkter	Önskar fastighetsnära insamling av återvinning vid villor i Täby.	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

Täby	Privatperson	Allmänna synpunkter	Det ska vara lätt att göra rätt - jag håller fullständigt med! I många kommuner i Skåne och på Västkusten har villor två soptunnor, med totalt 8 fack(pappersförpackningar, plastförpackningar, tidningar, matavfall, vitt glas, färgat glas, metall och restavfall) att sortera det vanliga hushållsavfallet. Vi brukar hyra en stuga i Skåne och det är hur lätt som helst att sortera hushållsavfall i. Facken har också olika storlekar baserat på genomsnittlig "volym" som respektive avfallssort tar - och det fungerar hur bra som helst! Idag har vi tre soptunnor (tidningar, matavfall och restsopor) i Täby, plus att vi i princip varje vecka måste åka till en återvinningsstation för allt som vi sorterar. En del sorterar dessa andra sorterna, men det är också väldigt många som inte gör det. Om vi hade två sådana soptunnor med 8 fack, är jag helt övertygad om att många fler skulle sortera - och sortera rätt. Kan ni vara snälla och införa två sådana soptunnor med totalt 8 fack (4 fack per tunna) i Täby (och de andra kommunerna). Tackar och vänliga hälsningar, privatperson 5	Synpunkten är noterad.  Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	Hej! Jag kan tycka att det vore fuffigt om man kunde ge bidrag till eller på annat sätt underlätta installation av matavfallskvarnar i så många hushåll som möjligt - för att dra ner på antalet stopp som en bil måste göra för att samla in bruna påsar. Det vore givetvis också bra om alla avfallsbilar kunde åka på förnybara bränslen (det kanske de gör redan idag, det vet jag tyvärr inte).	Kommuner vars avlopp tas omhand av Käppalaförbundet avråder i allmänhet från avfallskvarn kopplad till avlopps nätet. Delar av regionens VA-nät omhändertas dock av Stockholm Vatten och Avfall, där är avfallskvarn kopplad till avlopps nät tillåtet.  Enligt Täby kommuns Allmänna bestämmelser för användande av Täby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning tillåts inte matavfallskvarn till ledningsnät. Det finns ett undantag för området Västra Roslags-Näsby var matavfallskvarn till ledningsnät är tillåtet.  Alla fordon som hämtar hushållsavfall i kärl och säck i Täby kommun använder biobränsle.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby kommun	Stadsbyggnadsnämnden	Periodmålsdokumentet	Det framkommer inte tydligt om periodmålen ska tas på delegation eller om dessa måste beslutas i Kommunfullmäktige inför varje period om tre år. Om periodmålen ska beslutas i Kommunfullmäktige måste de ut på samråd och utställning vilket riskerar att bli tidkrävande.	<u>Åtgärd</u> Ett stycke om framtagande av periodmål läggs till i Bakgrunds- och Periodmålsdokumentet.	Ja
Täby	Privatperson	Nedskräpning	Kommunen borde ta större ansvar kring nedskräpning. Det borde finnas kommunanställda som endast arbetar med skräpplockning. Utöver detta borde kommunen arbeta med flera åtgärder såsom dialog och kommunikation med invånare, inte utföra dikesklippningar innan skräpplockning, montera skärmar på återvinningsstationer, ha mer frekvent tömning av papperskorgar där det behövs och se till att det går att sortera skräpet på plats.	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om en lokal fråga.  <u>Lokalt svar</u> Renhållningen är upphandlat och uppföljning av avtal sker kontinuerligt. Gällande städning innan gräsklippning så är det en del av entreprenörens uppdrag. Dock så går det inte alltid att se skräpet när vi har olika standard på gräsmattor. Vissa klipps 8 ggr per år, vissa klipps 4 ggr per år, vissa klipps 2 ggr per år, vissa klipps 1 ggr per år. De som klipps färre gånger ökar då risk att gräset är högt och man missar att det finns skräp inunder gräset. Kommunen är också beroende av att allmänheten anmäler nedskräpning för att det ska åtgärdas.  Återvinningsstationerna (ÅVS) är producenternas ansvar genom Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI). Åtgärder och förbättringar på ÅVS tas upp i samråd med FTI och kommunen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Täby	Privatperson	FNI	<p>Många köper färdigmat och alstrar mkt sopor på så vis. Kan man inte få abbonerna på sortsorterad hämtning och lite mindre kärll så man kan få till det? Även att köpa tjänsten av privata aktörer om inte kommunen vill göra det.</p> <p>Man har så många olika tunnor nu och de tar mkt plats. Hur ska man göra på en liten radhustomt? Det måste finnas mindre kärll el kärll med fler funktioner. Även bilar som kan ta många olika sopor.</p> <p>ang hushållsnära insamling. Det är inte lämpligt på många ställen med insamling. Det kommer en bil ibland.</p> <p>Nu måste de ta en rullvagn i bussen till täby c för att tömma. Det behövs återvinningsstation i Gribbylund vid Centrum. De får inte plats med alla sopor, har ingen bil och måste lösa bussbiljett för att bli av med sopor i Täby C. Det är inte hållbart för dom att göra rätt. Gamla och med hjärtproblem.</p>	<p>Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I en ny förordning ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Täby	Privatperson	Kompost	<p>Ni skriver ingenstans om möjligheten att ha en eller flera kompost på tomten, om man bor i villa. Detta fungera lika bra som för matrester och trädgårdsavfall och leder dessutom till bra kompost för odlingen.</p> <p>Jag tycker ni kunde tillägga detta.</p>	<p>I SÖRAB-regionen behandlas matavfallet främst genom rötning, vilket sammantaget ger lägre utsläpp av växthusgaser än kompostering. Det är dock ingenting som hindrar den som så önskar att kompostera sitt matavfall.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
Täby kommun	Stadsbyggnadsnämnden	Allmänna synpunkter	<p>Det finns vissa språkliga förbättringsmöjligheter i dokumenten.</p> <p>Det refereras till "ny lagstiftning" och "för närvarande", det är viktigt att skriva ut året då det 2032 inte längre är nytt eller nutid. Konsekvent användande av uttryck för kommunerna som har tagit fram Avfallsplan 2021-2032 behövs. Det blandas "SÖRABs ägarkommuner" och "SÖRAB-kommunerna". Andra förbättringar är exempelvis korrekta uttryck för de olika typerna av fordon som hämtar avfall, de är oftast omtalat som sopbilar, när det menas baklastande fordon, lastväxlare mm. Även konsekvent användande av uttryck som "lämna avfall", "slängs", "materialåtervinning", "återbruk" mm.</p>	<p><u>Åtgärd</u></p> <p>Samtliga dokument, med undantag för bilagorna, ses över från klarspråksperspektiv och referenser som "nu" och "ny" tas bort.</p>	Ja
Täby kommun	Stadsbyggnadsnämnden	Målområde 1	<p>Målområde 1 System efter behov och huvudmål 1.2 År 2032 har kommunen säkerställt en långsiktig hållbar infrastruktur för avfalls- och materialflöden har två indikatorer som är snarlika och kan därför omformuleras till en indikator. Dessa är:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Finns arbetssätt och rutiner som säkerställer att material- och avfallsflöden beaktas i kommunens samhällsbyggnadsprocess?</li> <li>• Har kommunen en strategi för material- och avfallshantering som säkerställer att material- och avfallsflöden beaktas i kommunens samhällsbyggnadsprocess?</li> </ul> <p>Det är inte tydligt vem indikatorerna syftar till, är det invånare, kommunen som geografiskt avgränsad område, kommunen som arbetsgivare eller aktörer ansvariga för samhällsbyggnadsprocessen. Det saknas ett frågetecken på en av indikatorerna i samma lista som ovan.</p>	<p><u>Åtgärd</u></p> <p>Indikatorer som redan finns i Periodmål 1.2.1 tas ifrån huvudmålet 1.2. Indikatorer som i utställningsversionen står som frågor kommer att formuleras om.</p>	Ja
Täby kommun	Naturskyddsforeningen Täby	Allmänt, etappmål	<p>En del etappmål anges i utställningsmaterialet och vi anser att de ska vara mätbara, att de utvärderas och att åtgärder vidtas så att slutmålet uppnås.</p>	<p>Arbetsätt och metod för utvärdering har påbörjats under våren 2020, i syfte att säkerställa mätbarhet och att åtgärder vidtas.</p> <p><u>Åtgärd</u></p> <p>En särskild granskning av indikatorerna har gjorts och de indikatorer som har bedömts som otydliga har förtydligats.</p>	Ja

Täby kommun	Naturskydds föreningen Täby	Målområde 1, målområde 3	Många avstår från källsortering på grund av att insamlingsställena ligger långt bort eller känns för skräpiga. Det är viktigt att lokalbehovet för sorterat avfall utreds och åtgärdas senast 2023 (etappmål 1.1.1) för att alla invånare och verksamheter snabbt ska få tillgång till väl fungerande system för avfall. I annat fall kommer det att vara mycket svårt att uppnå slutmålet 2032 om att restavfallet ska innehålla 90 procent mindre mängd material med producentansvar.	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby	Naturskydds föreningen Täby	Planer	För att nå de ambitiösa mål som beskrivs krävs tydliga och konkreta handlingsplaner och en utförlig och kreativ kommunikationsplan inklusive tidsplaner och reglerad ansvarsfördelning.	Synpunkten är noterad och tas med i framtagandet av handlingsplan och kommunikationsplan.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby	Naturskydds föreningen Täby	Fysisk planering	Som påpekas i avfallsplanen är det viktigt att avfallsflödet lyfts fram i den kommunala planeringen. Täby kommun ska under året börja arbeta med en nyöversiktsplan och TNF anser att avfallsbehandlingen måste få en framträdande roll i den, inte minst på grund av den strukturomvandling som pågår från ett huvudsakligen villasamhälle till en kommun med områden av mer stadskaraktär. Sortering och transporter av avfall bör också tas upp i detaljplaner och avse både byggskedet och det färdiga projektet.	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om en lokal fråga.  <u>Lokalt svar</u> Avfall är en del i planeringsarbetet, från planprogram och detaljplaner till bygglov och byggskedet. I det kommande arbetet med ny översiktsplan är avfall en av många frågor som berörs. Avfallsbehandling är även en regional fråga. Att hitta plats för avfall är svårt då det är hård konkurrens om både mark och utrymme i fastigheter.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby	Naturskydds föreningen Täby	NIR, utsortering av matavfall	Den nya maskinella sorteringsteknologi (NIR*1) som är under byggnation av SÖRAB kräver ökad utsortering av matavfall för att kunna fungera på ett optimalt sätt. Med optimalt menas att avfallet i möjligaste mån inte ska vara kontaminerat av blött matavfall. Matavfall, förpackningar och tidningspapper lämnas ofta i hushållssoporna i Täby trots att andra möjligheter finns. Motivationen att separera matavfallet från restavfallet ska höjas genom ökad information enligt planen. Önskvärt resultat kan kanske uppnås på frivillig väg i synnerhet genom justeringar av hämtningsavgifter både för hushåll och verksamheter. Men för att uppnå ett bra utfall av justerade avgifter måste information om detta nå ut till invånare och verksamheter.	Synpunkten är noterad och tas med i framtida arbete samt framförs till berörd förvaltning  <u>Lokalt svar</u> Täby kommuns avfallstaxa är miljöstyrande och gynnar utsortering av matavfall. Ytterligare information till hushåll och verksamheter är en del av kommunikationsplanen. Kommunikationsplan tas fram varje år. Fokus har varit på matavfallsinsamlingen under flera år, vilket har resulterat i en tydlig minskning av mängden restavfall och en ökning av utsorterat matavfall.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby	Naturskydds föreningen Täby	Nedskräpning	Under rubriken "Nedskräpning i offentlig miljö" (bilaga Nulägesbeskrivning kap 1.5 sid 23), beskrivs samarbetet med HSR, Håll Sverige Rent. Vi ser fram emot att Täby kommun beslutar att bli medlem i HSR. Det är viktigt att även satsa på den offentliga miljön runt om i Täby för att invånarna ska känna trivsel. Detta gäller även kommunens grönområden och längs stränderna vid kommunens sjöar och kust.	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om en lokal fråga.  <u>Lokalt svar</u> Täby kommun är medlem av HSR och anordnar skräpplockaktiviteter med skolorna i kommunen. Renhållningen är upphandlat och uppföljning av avtal sker kontinuerligt. Kommunen är beroende av att allmänheten anmäler nedskräpning för att det ska åtgärdas.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Täby kommun	Naturskydds föreningen Täby	Strategier	Under kapitlet "Strategier" återfinns följande text: "Att kommunen och SÖRAB ställer krav i upphandlingen av varor, material och tjänster som ger mindre negativ inverkan på miljö och klimat." Begreppet "mindre negativ inverkan" som återfinns på ett flertal ställen i planen, måste specificeras. Vad betyder det? Mindre än vad? Kanske det istället borde stå "minsta negativa inverkan" eller "lägst negativ inverkan".	Åtgärd Strategi ändras till "Att kommunen och SÖRAB vid upphandling av varor, material och tjänster ska ställa krav som leder till minskad negativ inverkan på miljö och klimat." "mindre negativ miljöpåverkan" ändras till "minskad" på samtliga platser där det är relevant.	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Bakgrundsdokumentet, sida 16	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 16 – tredje stycket. Sjätte raden: containerbilar är inte korrekt uttryck. Det är lastväxlare, lyftdumper eller frontlastare. De tömmer dessutom fler storbehållare än container från stationära sopsug. De tömmer storbehållare.	Åtgärd Sammanfattningen på sida 16 skrivs om. "Containerbilar" byts emot korrekt uttryck.	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Måldokument, sida 14	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 14, text till målområde 2 Istället för ordet "slängs" föreslår jag att använda "materialåtervinns".	Åtgärd "Slängs" byt emots "materialåtervinns".	Ja
Täby	Avfallsenheten	Måldokument, sida 7	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 7 – tredje stycket Fjärde raden: "... samla in, transportera och återvinna, bränna eller deponera..." – ingen bra formulering. I MB 15 kap 20§ uttrycks detta att varje kommun ansvarar för att hushållsavfall inom kommunen återvinns eller bortscaffas. Återvinna, bränna eller deponera inryms i återvinna och bortscaffas.	Åtgärd Meningen ses över och revideras	Ja
Täby	Avfallsenheten	Måldokument, sida 10	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 10 – sjunde stycket. Det refereras till etappmål som ska vara uppnådda 2020 – när det läses 2032 verkar hela stycket lite konstigt. Går det att formulera detta på annat sätt?	Åtgärd Meningen ses över och revideras	Ja
Täby	Avfallsenheten	Måldokument, sida 13	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 13, första stycket Testen hänger inte ihop. Den hoppar från materialåtervinning till återbruk tillbaka till materialåtervinning utan förklaring och sammanhang.	Åtgärd Meningen ses över och revideras	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Bakgrundsdokumentet, sida 17	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 17 – femte stycket. Tredje raden: Hänvisar till nyligen beslutade förbränningsskatten – 2032 är inte detta nyligen. Skriv ut året för beslutet.	Åtgärd Meningen ses över och revideras	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Nulägesbeskrivning	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sammanfattning, stycke 10: Saknar referens till trädgårdsavfall i sammanfattningen. Beskrivning finns som eget stycke i texten.	Åtgärd Hela Nulägesbeskrivningen ses över och struktureras om.	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel, sida 6	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 6, under rubriken Tillsyn: Täbys tillsynsmyndighet är inte med på dessa möten så meningen är inte helt korrekt. Kan det skrivas om?	Åtgärd Föreslaget tillägg: "utom tillsynsmyndigheten i Täby"	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Miljöbedömning, sida 4	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 4, sista stycket i 1.3. Det är inte SÖRAB men SÖRAB-kommunerna. Även här måste korrekt terminologi användas.	Åtgärd Referensen ändras från "SÖRAB" till "SÖRAB-kommunerna".	Ja
Täby kommun	Stadsbyggnadsnämnden	Bakgrundsdokumentet	Det saknas helt skrivning om verksamhetens specifika avfall i Bakgrundsdokumentet så som fettavskiljare, kombinationstankar och pumpbart matavfall.	De olika systemen i kommunerna finns listade i Bilaga 2 Nulägesbeskrivning, dock finns mängder endast i begränsad utstäckning. Föräntleder inte någon ändring i bakgrundsdokumentet.  Åtgärd Hela Nulägesbeskrivningen ses över och struktureras om.	Ja

Täby kommun	Stadsbyggnadsnämnden	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel	I bilaga 4, Ekonomiska konsekvenser, i stycket om fysisk planering bör ordet skapas bytas ut med avsättas då kommunerna inte kan skapa platser, men kan avsätta mark eller platser när markanvändning planeras.	<u>Åtgärd</u> Uttrycket "skapas mark" byts ut till "avsätts mark".	Ja
Täby kommun	Barn- och grundskolenämnden	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel	I avfallsplanen står det att de ekonomiska konsekvenserna i detta skede endast kan beskrivas i stora drag. Fokus har legat på att beskriva dem utifrån önskade förändringar i avfallsflöden och hur detta påverkar kostnadsutvecklingen för bland annat behandlingen av avfallet. En ekonomisk analys har tagits fram för genomförande av avfallsplanen och finns med som bilaga. De ekonomiska konsekvenserna beskriver effekter av att minska mängden avfall till förbränning. Mängden genererat avfall totalt förutsätts vara samma som i dag. Önskar resultat gällande minimering och förebyggande av avfall per person uppvägs av befolkningsökning. Total teoretisk besparing under målperioden, under förutsättning att målen uppnås, är ungefär 915 mkr för SÖRA-kommunerna och dess bolag. Då avfallsplanen inte på ett tydligt sätt uttrycker vilka krav som ställs på verksamheten och vilka ekonomiska konsekvenser det innebär, är bedömningen att vidare ekonomisk analys behöver genomföras inför planerade insatser.	Synpunkten är noterad och möjligheten finns till att se över ekonomiska konsekvenser inför var ny målperiod.  Kalkylen antar att minimering och förebyggande av avfall och befolkningsökningen tar ut varandra.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby kommun	Gymnasie- och näringslivsnämnden	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel	I avfallsplanen står det att de ekonomiska konsekvenserna i detta skede endast kan beskrivas i stora drag. Fokus har legat på att beskriva dem utifrån önskade förändringar i avfallsflöden och hur detta påverkar kostnadsutvecklingen för bland annat behandlingen av avfallet. En ekonomisk analys har tagits fram för genomförande av avfallsplanen och finns med som bilaga. De ekonomiska konsekvenserna beskriver effekter av att minska mängden avfall till förbränning. Mängden genererat avfall totalt förutsätts vara samma som i dag. Önskar resultat gällande minimering och förebyggande av avfall per person uppvägs av befolkningsökning. Total teoretisk besparing under målperioden, under förutsättning att målen uppnås, är ungefär 915 mkr för SÖRA-kommunerna och dess bolag. Då avfallsplanen inte på ett tydligt sätt uttrycker vilka krav som ställs på verksamheten och vilka ekonomiska konsekvenser det innebär, är bedömningen att vidare ekonomisk analys behöver genomföras inför planerade insatser.	Synpunkten är noterad och möjligheten finns till att se över ekonomiska konsekvenser inför var ny målperiod.  Kalkylen antar att minimering och förebyggande av avfall och befolkningsökningen tar ut varandra.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby kommun	Gymnasie- och näringslivsnämnden	Allmänt, företag	Det är positivt att planen i större utsträckning än föregående plan inkludera avfallshantering för företag belägna i kommunen. Företagarperspektivet skulle dock kunna förtydligas ytterligare genom att belysa vilka insatser, mål och indikationer som berör företagen	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby kommun	Avfallsenheten	Bakgrundsdokumentet, sida 16	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 16 - tredje stycket. Fjärde raden: Hämtning sker även fler gånger per vecka för det jämförliga avfallet från verksamheter. Det nämns bara varje, varannan eller var fjärde här.	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras.	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Bakgrundsdokumentet, sida 16	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 16 - tredje stycket. Femte raden: Kan det användas ett annat uttryck för sopbilar - t.ex. baklastande fordon eller anpassade fordon för insamlingsystemet?	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras.	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Bakgrundsdokumentet, sida 16	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 16 - generellt: Det saknas helt skrivning om verksamhetens specifika avfall så som fettavskiljare, kombi tankar och pumpbart matavfall.	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras. Hela Nulägesbeskrivningen ses över och struktureras om.	Ja
Täby kommun	Avfallsenheten	Måldokument, sida 18	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 18 - Förstår alla förkortningarna? Det finns en ordlista, men läser man ordlistan och måldokumentet samtidigt?	Synpunkten är noterad. Vissa förtydliganden kan komma att göras i och med klarspråksgranskning.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej



Täby kommun	Avfallsenheten	Måldokument, sida 19 Mål 1.3	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 19 - indikator: Indikator nr2 Mängd co2 utsläpp från avfallstransporter i kommunen - kan SÖRAB vara målsavering här då det är många avfallstransporter i kommunerna som SÖRAB inte rår över. Eller menas de transporter kommunen och SÖRAB har rådighet över? Det kan behöva förtydligas.	Synpunkten är noterad. Frågan berörs i fastställandet av utvärderingsmodellen.  Målsvar utesluter inte att andra verksamheter berörs av målet. I kommunens fall menas kommunens upphandlade entreprenör.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Täby kommun	Avfallsenheten	Framtidsanalys, sida 6	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 6, Bör det nämnas att vi har ny lagstiftning som kräver 100% BNI som kommer påverka hur många ÅVS som krävs eller kvartersnära insamlingsplatser?	BNI tas upp i slutsatsen och kapitel 5 "infrastruktur och fysiskplanering". Föranleder inte någon ändring i dokumentet.  <u>Åtgärd</u> Hela Framtidsanalysen ses över och struktureras om.	Ja
Täby	Avfallsenheten	Ordlista och definitioner, sida 3	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 3, Använd konsekvent skrivning av namnet på avfallsplanen: Avfallsplan 2021-2032.	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras.	Ja
Täby	Avfallsenheten	Ordlista och definitioner, sida 5, 6 mlf	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 5, 6 mfl, Använd uttrycket Avfallsplan 2021-2032 (inte avfallsplanen).	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras.	Ja
Täby	Avfallsenheten	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel, sida 2	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 2, femte stycket. Tredje raden: ... nyligen beslutade... År 2032 är detta inte nyligen beslutad, ange årtal.	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras.	Ja
Täby	Avfallsenheten	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel, sida 5	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 5, under rubrik Avfallsföreskrifter: ...för närvarande fallet... År 2032 är detta inte för närvarande, skriv årtalet eller formulera på ett annat sätt.	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras.	Ja
Täby	Avfallsenheten	Ekonomiska konsekvenser och styrmedel, sida 7	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 7, Sista stycket innan ny rubrik: Ny lagstiftning... År 2032 är detta inte ny lagstiftning, ange årtal.	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras.	Ja
Täby	Avfallsenheten	Deponier, sida 3	Tidigare kommentar som varit rödmarkerad innan utställning och ej åtgärdad. Sidan 3, första stycket. Andra raden: nuläget – skriv årtal då det inte är nuläget 2032	<u>Åtgärd</u> Meningen ses över och ändras.	Ja
<b>Upplands Väsby</b>					
Upplands Väsby	Privatperson	Allmänna synpunkter	Önskar fyrfackskärl eller kunna lämna återvinning vid tomtgräns på annat liknande sätt.	Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Upplands Väsby	Privatperson	Allmänna synpunkter	Önskar färgsorteringsystem för sortering av olika avfallstyper likt det som finns i Strängnäs. Fördelar: bara en soptunna, allt hämtas samtidigt (=bara en tid att komma ihåg), bara en transport (en sopbil hämtar allt), flexibelt kan lätt fler kategorier och färger på påsar.	Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Upplands Väsby	kommunikationsenheten, UpplandsVäsby kommun	Tillgänglighetsanpassad information	Texterna i avfallsplanen och om avfallsplanen onödigt byråkratiska och svåra att förstå och sätta sig in. Att anta att gemene medborgare har möjlighet att sätta sig in i t.ex. målområdenas mycket byråkratiska formuleringar för kunna lämna synpunkter är väldigt optimistiskt. Målformuleringarna är svåra att förstå.	<u>Åtgärd</u> Samtliga dokument, med undantag för bilagorna, ses över från klarspråksperspektiv.	Ja
Upplands Väsby	Privatperson	Klarspråk och kommunikation: Ex fr hemsidas beskrivning av skillnad mellan nuvarande och nya avfallsplanen)	Efterlyser klarspråk och tydligare kommunikation för att medborgarna ska känna engagemang och sätta sig in i detaljerna och lämna synpunkter behöver det beskrivas mindre flumigt. Underlaget från SÖRAB behöver vara tillgänglighetsanpassat och anpassat med medborgarna som mottagare och kommunen som avsändare PDF bör vara tillgänglighetsanpassade innan de överlämnas.	<u>Åtgärd</u> Samtliga dokument, med undantag för bilagorna, ses över från klarspråksperspektiv innan antagande. En populärversion med målgrupp invånare planeras tas fram under 2021. Tillgänglighetsanpassning av samtliga dokument utförs.	Ja
Upplands Väsby	Samf Grimsta B, bil. 15 (bifogas)	Huvud mål 1:2 : "En långsiktigt hållbar infrastruktur innebär att det finns system, logistiska lösningar och fysiska platser för avfallshanteringen nära invånarna där material och avfall beaktas i alla led." Strategi: "Att beakta förutsättningar för en hållbar infrastruktur för material- och avfallsflöden i alla led i den fysiska planeringen"	Anser att det är viktigt att detta beaktas i praktiken. Kommunen måste beakta lämpliga logistiska lösningar vid kommande upphandling och åtgärda och korrigera det som fått negativa konsekvenser (skyddsstop).	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokala frågan.  Denna typ av arbetsmiljöfrågor finns ej med i avfallsplanen utan regleras istället i andra styrdokument.  <u>Lokalt svar</u> Synpunkten är noterad och kommer att beaktas i kommande upphandling av ny insamlingsentreprenad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

<p><b>Upplands Väsby</b></p>	<p>Privatperson</p>	<p>Allmänna synpunkter</p>	<p>Varje fastighet bör ha fler sorteringskärl för att hemma sortera ut glas, metallavfall, plast, papper/kartong, hushållssopor som töms regelbundet i kommunens regi. Informera bättre om hämtning av elavfall inkl kyl/frys utan kostnad. Generösa öppettider o inga extra kostnader på återvinningsstationerna. Underlätta för restauranger etc för att bli av med fetter, matavfall etc.</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.</p> <p>Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p><u>Lokalt Svar</u> I fråga om hantering av förpackningar och returpapper har kommunen begränsad möjlighet att påverka utformningen av insamlingssystemet då insamlingen regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I och med de nya förordningar kan man dock förvänta sig viss utveckling mot hämtning vid fastighet inom de närmsta åren.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	<p>Nej</p>
<p><b>Upplands Väsby</b></p>	<p>Privatperson</p>	<p>Allmänna synpunkter</p>	<p>Vill ha fastighetsnära hämtning av källsorterat material för att kunna minska mängden avfall och behov av bil, flerfackskärl och hämtning av batterier och grovavfall för att minska att fel avfall lämnas på ÅVS</p>	<p>Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.</p> <p>Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I nya förordningar ställs skarpare krav på fastighetsnära insamling. Man kan förvänta sig förändringar inom de närmaste åren. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen, men SÖRAB och kommunerna bevakar frågan gemensamt. Producentansvaret innebär att det är producenterna som avgör i vilken utsträckning kommunen involveras i de nya systemen.</p> <p><u>Lokalt Svar</u> I fråga om hantering av förpackningar och returpapper har kommunen begränsad möjlighet att påverka utformningen av insamlingssystemet då insamlingen regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. I och med de nya förordningar kan man dock förvänta sig viss utveckling mot hämtning vid fastighet inom de närmsta åren.</p> <p>Övriga synpunkter är noterade och kommer att beaktas vid översyn av de insamlingstjänster som kommunen erbjuder.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	<p>Nej</p>

Upplands Väsby	Miljöpartiet i Upplands Väsby (bifogas)	Allmänna synpunkter	Positiva. Medverkan fr kommunens olika kontor, verksamheter, näringsliv och medborgare är avgörande. Betonar betydelsen av systematisk rapportering och en möjlighet att ställa krav på delaktighet inom kommunens organisation. Viktigt med metodutveckling med uppföljning vad som varit effektivt. Det bör bli tuffare att göra fel i takt med att det blir lättare att göra rätt. Resultatet av arbetet bör rapporteras till kommunstyrelsen och miljö- och planutskottet samt näringsliv och medborgare.	Synpunkterna är noterade och tas med i framtagandet och utvecklandet av utvärderingsmetod och arbetssätt. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Upplands Väsby	Naturskydds föreningen, Upplands Väsby	Allmänna synpunkter	Väl genomarbetat förslag för att minska mängden avfall och dess negativa miljöpåverkan. Målen bidrar i huvudsak till att uppfylla de nationella målen. Dock ottydligt hur planen bidrar till att minska och omhänderta farliga ämnen i avfalls- och återvinningssystemen. Detta behöver förklaras.	Minskning av mängden farligt avfall är i denna avfallsplan ett syfte istället för ett mål. Anledningen till detta är för att höja frågans status samt det faktum att alla målområden berörs av denna fråga. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Upplands Väsby	Privatperson	Allmänna synpunkter	önskar ÅVS även i Bollstanäs	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga. <u>Lokalt Svar</u> Synpunkten är noterad och framförs till Förpacknings- och tidningsinsamlingen som i dagsläget ansvarar för samtliga återvinningsstationer i kommunen. Enligt rådande lagstiftning har kommunen främst rådighet över restavfall och matavfall samt grov- och trädgårdsavfall. Insamling och hantering av förpackningar regleras i Sverige inom ramen för producentansvaret. Kommunen har begränsad möjlighet att påverka utformningen av insamlingssystemet och placering av återvinningsstationer. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Upplands Väsby	Upplands Väsby kommun, miljöavdelningen	Allmänna synpunkter	Avfallsplanen kommer innebära tillsynsansvar. Önskar förtydligande kring kommunens roll och ansvarsfördelning när kommunen är "målansvarig", vilken enhet ska göra vad framgår inte eller när eller i vilka frågor tillsynsmyndigheten förväntas utföra tillsyn eller rapportera. Detta gör att det är svårt att planera och avsätta resurser. Avfallsplanen innehåller väldigt många delmål och indikatorer som ska hållas reda på, sammanställas och uppföljas samtidigt som förändringar inom EU-lagstiftningen på avfallsområdet också kommer ta en resurser i anspråk.	I Avfallsplan 2021-2032 har valet gjorts att målansvar inte specificeras mer än huruvida ansvaret ligger på kommunen eller SÖRAB. Specifik förvaltning eller avdelning fastställs istället i var enskild kommun under etableringen av planen. <u>Åtgärd</u> Text om målområdenas upplägg läggs till i Måldokumentet. Här förklaras beskrivning, strategier, målformuleringar, strategier, indikatorer och målansvarig.	Ja
Vallentuna kommun					

Vallentuna kommun	Kommunal a funktionsh inderrådets arbetsutskott i Vallentuna	Bilagor	Kommunala Funktionshinderrådet (KFR) saknar i den utställda Avfallsplanen diskussioner och konsekvensanalyser kring hur personer med funktionsnedsättningar skall kunna leva upp till dessa förväntningar och krav som ställs på alla kommunens invånare.	<p><u>Lokalt Svar</u> Berörd förvaltning besvarar direkt till fastighetsägaren.</p> <p><u>Åtgärd</u> 1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstifning. 2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet" 3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet. 4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla". 5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.</p>	Ja
Vallentuna	Kommunal a funktionsh inderrådets arbetsutskott i Vallentuna	Bilagor	Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är en parallell konvention till "Barnkonventionen" och har gällt i Sverige sedan 2009. Enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, Artikel 19 "Rätt att leva självständigt och delta i samhället" (se blad 2) så är det, anser KFR, viktigt att på samma sätt som i Avfallsplanens Bilaga 5 "Barnkonsekvensanalys" det också skall finnas en analys av Avfallsplanen med avseende på konsekvenser för personer med funktionsnedsättning.	<p>Barnkonsekvensanalysen genomfördes då detta var ett krav från en av kommunerna, inget liknande krav lades fram för tillgänglighetsfrågor.</p> <p><u>Åtgärd</u> 1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstifning. 2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet" 3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet. 4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla". 5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.</p>	Ja
Vallentuna kommun	representant i KFR Vallentuna för DHR, Rörelsehind erförbundet för Delaktighet, Handlingskraft & Rörelsefrihet. (Med medlemmar från Danderyd, Täby, Vallentuna & Upplands Väsby.)	Allmänna synpunkter	<p>Att Sörab alternativt kommunerna i samarbete tar fram ett återvinningshus som kan anpassas i storlek efter antal hushåll, och som är anpassat för alla och ser till att mark reserveras från byggstart.</p> <p>Att gångväg som är max 50 meter från entré planeras på plan mark.</p> <p>Att dörren är 90cm bred i frimått och planeras för eventuell framtida automatisk öppning vid bostadsanpassning. Att sopkärlen alltid står på samma plats, tydligt uppmärkta med text och symbol.</p> <p>Att information om kärlets placering, för synskadade, ska finnas på exempelvis dörrens insida. (ej på sopkärlen)</p> <p>Att det, om det ej finns möjlighet att vända med en större utomhus elrullstol, finns möjlighet att backa ut, tex med hjälp av spegel på dörrens motsatta sida</p> <p>Att alla ska ha möjlighet att delta för att skydda vår miljö! Då är det viktigt att ovanstående synpunkter beaktas.</p>	SÖRAB och kommunerna tillhandahåller råd och anvisningar för fastighetsägare, byggherrar, arkitekter m.fl. för hur man bygger avfalls- och återvinningshus med god funktionalitet och tillgänglighet.	Nej

Vallentuna	representant i KFR Vallentuna för DHR, Rörelsehandikräddningsförbundet för Delaktighet, Handlingskraft & Rörelsefrihet. (Med medlemmar från Danderyd, Täby, Vallentuna & Upplands Väsby.)	Bilaga 5	Att barnkonventionen tas upp i planen är positivt.	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Vallentuna kommun	Representant i KFR Vallentuna för DHR, Rörelsehandikräddningsförbundet för Delaktighet, Handlingskraft & Rörelsefrihet. (Med medlemmar från Danderyd, Täby, Vallentuna & Upplands Väsby.)	Bilagor	Att man beaktar FN-konventionen för funktionshindrade. Som förhoppningsvis blir lag under den tid planen gäller. "En bilaga 6 saknas."	Bilaga 6 är "Miljöbedömning (behovsbedömning)"  <u>Åtgärd</u> 1. Dokumentet tillgänglighetsanpassas för att uppfylla rådande lagstiftning. 2. Koppling till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning görs i måldokumentet under rubriken "Avfallsplan 021-2032 bidrar till global hållbarhet" 3. Periodmål 1.1.2 läggs till, med syfte utreda och ta fram plan/strategi för att öka systemens tillgänglighet. 4. I förtydligandet till mål 1.1 adderas "Med tillgång menad att systemen ska vara tillgängliga för alla". 5. I förtydligandets i mål 1.2 läggs ordet "tillgänglighet" till i den första meningen.	Ja
Vallentuna kommun	Bygg- och miljötillsyns nämnden, Samhällsbyggnadsförvaltningen	Periodmålsdokumentet	Dokumentet Periodmål för 2021-2023 innehåller tydliga beskrivningar över strategier, huvudmål, periodmål (med motiveringar, beskrivning över indikationer och målasvariga) och periodmålen är i sig tydligt tidsatta. För den som läser avfallsplanen skulle det dock vara klargörande och pedagogiskt att tydliggöra hur man inom SÖRAB och kommunen avser att bevaka/följa upp delmålen. Genomförs uppföljningen årligen kan detta med fördel skrivas in.	<u>Åtgärd</u> En beskrivning av uppföljningen adderas till Bakgrundsdokumentet.	Ja

Vallentuna	Bygg- och miljötillsyns nämnden, Samhällsbyggnadsförvaltningen	Allmänna synpunkter	Miljöavdelningen ställer sig positiv till förslaget gällande ny avfallsplan. Avfallsplanen upplevs som ett väl genomarbetat underlag med tydliga mål och åtgärder. Förslaget ligger i linje med generationsmålet och Sveriges nationella miljö kvalitetsmål	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Vallentuna	Bygg- och miljötillsyns nämnden, Samhällsbyggnadsförvaltningen	Måldokumentet	Ett förtydligande gällande uppföljning av målen och periodmålen kan dock tydliggöra dokumentet ytterligare. Enligt 7 § Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2018:2) anges att avfallsplanen ska beskriva hur målen och åtgärderna kommer att följas upp.	<u>Åtgärd</u> En beskrivning av uppföljningen adderas till Bakgrundsdokumentet.	Ja
Vallentuna kommun	Privatperson	Allmänna synpunkter	1. I mitt bygglov står det: sophämtning vid tomtgräns. Det är ju i dag helt makulerat, p.g.a. entreprenörens osmakliga jakt på profit. När jag flyttade hit hämtades soporna vid tomtgräns, av en sopbil i anpassad storlek. Sedan har ni lyckats med konststycket att helt dansa efter entreprenörens pipa, i stället för att tillgodota invånarnas intressen... Nä, entreprenörens 18-tonnare ska ha sin och så mycket plats på alla sidor och kan inte backa in till sopkärlen längre... Fy fan så jävla dåligt! Nu ställs det i stället ut trasiga containrar som råttorna festar i och som inte direkt förskönar områdena.	Synpunkten är noterad och framförs till berörd förvaltning, då det rör sig om den lokal fråga.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
<b>Övriga kommuner</b>					
<b>Stockholm stad</b>					
Stockholm stad	Miljöförvaltningen	Allmänna synpunkter	1. Verksamhetsperspektivet borde tydliggöras vid avfallsplanering, så att insamlingen av hushållsavfall och övrigt avfall från verksamheter lyfts fram på motsvarande sätt som likvärdigt avfall från medborgare. 2. För att bemöta klagomålen på nedskräpning i kommunerna bör avfallsplanen förtydliga rutinerna för städning, exempelvis på allmänna platser som är i större behov av städning och på platser återkommande dumpningsproblematik råder. 3. Enligt plockanalyserna består restavfallet till 70 % av fraktioner som skulle kunna återvinnas, trots att etablerade insamlingssystem för dessa fraktioner redan finns. Avfallsplanen bör därför förtydliga vilka informationsåtgärder som kan göras för att öka medborgarnas vilja att återvinna avfallsfraktioner samt utvärdera de befintliga insamlingssystemens faktiska tillgänglighet. 4. Ett område som lyfts som viktigt i avfallsplanen är insamlingen av matavfall. De olika SÖRAB-kommunerna tillämpar olika sätt att styra insamlingen av matavfall. De flesta kommunerna tillämpar ett för hushållen frivilligt system i kombination med kraftigt miljöstyrande taxa och/eller viktbaserad taxa. Ett par SÖRAB-kommuner tillämpar obligatorisk matavfallsinsamling. För att öka insamlingen av matavfall och uppnå målen i den förslagna avfallsplanen kan obligatorisk matavfallsinsamling i alla SÖRAB-kommuner behöva utredas.	2. I arbetet med periodmål 5.1.1 kommer rutiner för arbete med skräp och nedskräpning att ses över. 3. Informationsinsatserna kommer att förtydligas i Kommunikationsplan 2021-2023. 4. Obligatorium för avfallsinsamling beslutas lokalt i var kommun.  <u>Åtgärd</u> 1. Måldokument och Bakgrundsdokument och verksamheternas roll förtydligas där det anses lämpligt. 2. Indikatorerna för Periodmål 5.1.1 ändras till "Lokala och gemensamma strategier för att arbeta med nedskräpning och insamling är framtagna och används" samt "Lokalt arbetssätt för registrering av nedskräpning och insamling".	Ja
Stockholm stad	Stadsledningskontoret	Periodmål	Kontoret noterar dock att det saknas ett periodmål för huvudmål 5.2: År 2032 är upplevelsen av nedskräpning i offentlig miljö förbättrad med 90 % i jämförelse med 2020.	Under första målperioden prioriteras, under Målområde 5, att systematisera hanteringen av skräp samt utreda möjligheterna till källsortering i offentlig miljö.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Stockholm stad	Stockholms Stadshus AB	Allmänna synpunkter	Fossil plast i restavfallet: SVOA noterar att SÖRAB redovisar avsättning av brännbart restavfall till avfallsanläggning belägen inom Stockholms kommun, Högdalenverket. SÖRAB har konstaterat att restavfallet i dagsläget innehåller en icke försumbar andel fossil plast. Förbränningen av fossil plast är identifierat i stadens klimathandlingsplan som av största vikt att minska för att nå mål om fossilfrihet 2030. Möjlighet att på sikt avsätta osorterat restavfall innehållande fossil plast till Högdalenverket bör förankras med Stockholm Exergi.	Stockholm Exergi uppför en eftersorteringsanläggning i Brista som kommer att ägas och drivas av SÖRAB. SÖRAB-kommunernas restavfall ska passera denna anläggning varvid plast och metall kommer att sorteras ut. Synpunkten anses redan omhändertagen och föranleder ingen förändring i dokumentet.	Nej
<b>SÖRAB</b>					
<b>SÖRAB</b>					
SÖRAB	Anställd	Allmänna synpunkter	Avfallsplanen är välskriven och presenterad på ett trevligt sätt. Målen är mycket ambitiösa. Jag saknar aktiviteter och tydliga styrmedel för att nå målen.	<u>Åtgärd</u> Texten om styrmedel flyttas från Bilaga 4 till Måldokumentet.  Motivet till en separat handlingsplan förstärks i Bakgrundsdokument, Måldokument och Periodmålsdokument.	Ja
SÖRAB	Anställd	Måldokument	1. sid 7 särskrivning "samtelektrisk" 2. sid 16 förklara förkortningarna ÅVS, ÅVC och MÅVC eller skriv ut i klartext 3. sid 19 rätt Co2e 4. sid ändra m2 till upphöjd 2:a eller skriv ut kvadratmeter	2. Förklaras i ordlistan i Bilaga 1. Förkortningar används konsekvent i intiaktorerna.  <u>Åtgärd</u> 1. Ordet skrivs isär. 3. Co2e skrivs om till CO2-ekvivalenter, men nedställd 2a. 4 m2 ändras till m2 med upphöjd 2a.	Ja
SÖRAB	Anställd	Periodmålsdokumentet	sid 8 förklara förkortningarna ÅVC, ÅVS och MÅVC	Förklaras i ordlistan i Bilaga 1. Förkortningar används konsekvent i intiaktorerna.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
SÖRAB	Anställd	Bilagor	1. Bil 1 sid 5 Lägg till förkortningen MÅVC 2. Bil 3 sid 5 Avfallweb heter Avfall Web enligt ordlistan 3. Bil 4 sid 4 Kapitelset styrmedel. I kapitlet saknar jag en större fokus på ekonomiska styrmedel genom avfallstaxan för att ha en möjlighet att nå de ambitiösa målen. På sid 4 under rubriken "Hur ska de nås?" las endast information och utbildning upp som verktyg för att nå målet. Ska det implifierade mål 3.2 nås måste kraftigare styrmedel än så tas till för att nå framgång. Enligt periodmålet ska mängden matavfall i restavfallet halveras på en treårsperiod. Vi har informerat länge om detta område utan att resultatet har blivit så mycket bättre. antagligen krävs kraftigare styrning genom avfallstaxan för att nå framgång vilket bör tydliggöras i planen.	3. I avfallplanen beskrivs styrmedel i mer generella termer, men kommer att förtydligas i arbetssättet.  <u>Åtgärd</u> 1. Förkortningen "MÅVC" läggs till under "Mobil Återvinningscentral" i Ordlistan. 2. "Avfallweb" skrivs om till "Avfall Web"	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument Allmänna synpunkter	Målformuleringar som "bättre", "säkerställt en långsiktigt hållbar" och "föredöme" är svåra att mäta och följa upp varför sådana bör undvikas så långt som möjligt.	Målet utvärderas på indikatorerna, inte formuleringen.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument Allmänna synpunkter	I huvudmålsdokumentet saknas förslag på konkreta åtgärder som t ex, införandet av viktta eller obligatorisk matavfallsinsamling. En nackdel med att konkreta aktiviteter/åtgärder saknas är att det inte går att beräkna kostnaderna för att uppnå målen och därmed blir det svårt att veta om det kommer krävas en prioritering mellan målen i det fall det inte finns ekonomiska resurser att arbeta med åtgärder för alla mål.	<u>Åtgärd</u> Motivet till en separat handlingsplan förstärks i Bakgrundsdokument, Måldokument och Periodmålsdokument.	Ja



SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument Allmänna synpunkter	Det är viktigt att målen kring matavfall är synkroniserade med de krav SÖRAB kommer behöva ställa på kvalitén i restavfalls- och matavfallsströmmarna.	Synpunkten är noterad. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument Allmänna synpunkter	Informationskampanjer är ofta relativt kostsamma och det är samtidigt svårt att mäta effekten av dessa. SÖRAB anser att det är viktigt att beakta detta vid prioritering mellan olika strategier. För det första två målområdena saknas ekonomiska incitament som strategi. Denna strategi bör ingå även i målområde 1 och 2 eftersom SÖRAB bedömer att den är en viktig strategi för att skapa beteendeförändring.	Avfallstaxan är en strategi i målområde 3 och 4, men ej i målområde 1, 2 och 5 eftersom detta inte är taxefinansierade områden.  När denna avfallsplan skrivs kan inte taxan bekosta avfallsminimering. Kan ej styra fysisk planering med taxa.  <u>Åtgärd</u> Sektionen om styrmedel, som i utställningsversionen ligger i Bilaga 4, läggs in i Måldokumentet.	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 18 1.1	1.1 Närhet till system är en svår indikator att mäta. Beroende på mätmetod så kan indikatorn bli missvisande och i värsta fall styra åt fel håll. 1. Kommer ex närhet till ÅVS viktas lika tungt som till en returpunkt? 2. Ska system som man förväntas använda oftare vara viktigare? 3. Hur viktas fastighetsnära insamling av ex. grovavfall osv.	Metoden för mätning ses över under 2020. Men närhet är en stor del av begreppet "tilgængelighet" vilket motiverar att ha detta som indikator.  1. Detta är inte fastställt än. Granskning av indikatorer och viktning pågår under våren 2020. 2. Just nu ses tre system över för mätning: ÅVS, ÅVC/Returpark/Returpunkt samt papperskorgar. 3. Fastighetsnära insamling räknas inte in, som det ser ut nu.  <u>Åtgärd</u> Indikatorerna för närhet skrivs om och delas upp till tre indikatorer, en för var systemtyp som planeras ingå i mätningarna.	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 18 1.1	1.1 Insamlad mängd skräp i papperskorgar är en osäker indikator för att visa att innevånare har bättre tillgång till system. Skräpmätningar torde ge en bättre bild.	Då målet handlar om insamlingssystemet har valet gjorts att mäta tillgången till systemet. Skräpmätningar används istället för att kartlägga nedskräpning.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 19 1.2	1.2 Indikatorerna är en blandning mellan mätetal och frågor. Frågorna bör omformuleras till påståenden som kan "bockas" av vid uppföljningen. Ex. Kommunen har beslutade arbetsätt och rutiner som säkerställer att material- och avfallsflöden beaktas i kommunens samhällsbyggnadsprocess.	<u>Åtgärd</u> Indikatorer som i utställningsversionen står som frågor kommer att formuleras om.	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 19 1.2	1.2 Närhet till system är en svår indikator att mäta. Beroende på mätmetod så kan indikatorn bli missvisande och i värsta fall styra åt fel håll. Kommer ex närhet till ÅVS viktas lika tungt som till en returpunkt? Ska system som man förväntas använda oftare vara viktigare? Hur viktas fastighetsnära insamling av ex. grovavfall osv.	<u>Åtgärd</u> Närhetsindikatorerna i mål 1.2 formuleras om till indikatorer för att mäta belastning av utvalda system.	Ja

SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 19 1.3	<p>1.3 Oklart hur mätning av CO2 visar att SÖRAB är ett föredöme i arbetet med att påverka och kontrollera material- och avfallsflöden. En del av målet handlar ju till exempel om att samordna kommunerna vilket inte bör påverka CO2 från SÖRABs verksamhet.</p> <p>Koldioxidutsläppen från SÖRABs verksamhet kan minska ytterligare genom att bolaget elektrifiera mer av förädlings- och omlastningsverksamheten på Hagby, Löt, Smedby o Lidingö. Det kräver sannolikt utökning av tillgänglig effekt vilket innebär investeringar i teknisk infrastruktur vilket behöver ställas mot alternativa åtgärder för att minska SÖRABs påverkan på miljön. Generellt anser SÖRAB att miljöåtgärder inom verksamheten ska baseras på ISO14001 dvs att verksamhetens totala miljöpåverkan värderas och åtgärder primärt vidtas för de områden där SÖRAB har rådighet och som ger störst påverkan på klimat och miljö.</p> <p>Gällande mängd koldioxidutsläpp från avfallstransporter i kommunen, i CO2e per ton per invånare är det oklart vilka transporter som avses. Är det den kommunala insamlingen, SÖRABs ÅVC-transporter, kunders transporter till SÖRABs anläggningar när man tippar osv? Detta behöver förtydligas.</p>	<p>Gällande mängd koldioxidutsläpp från avfallstransporter i kommunen så är det den kommunala insamlingen som menas.</p> <p><u>Åtgärd</u> Indikator 1 ändras till "utsläpp av växthusgaser" mätt i koldioxidekvivalenter. Indikator 2 ändras till "kommunala avfallstransporter" istället för "avfallstransporter i kommunen"</p>	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 22 2.1	2.1 Verksamhetsavfall ingår i målet men det saknas indikatorer för att mäta denna minskning.	<p>Det saknas idag etablerade metoder för att mäta verksamhetsavfall. Texten "Målets indikatorer redovisar de fraktioner som kan mätas i nuläget" finns redan i målet för att just understryka detta.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 23 2.2	<p>1. 2.2 Om SÖRAB avser att ha högre ambition än avfall Sverige borde inte målet vara 5%+25% alltså 30%? Antingen behöver målrubriken ändras eller texten förtydligas så att det går att förstå vad ytterligare 5% innebär.</p> <p>2. 2.2 Eftersorterad mängd restavfall, i kg per invånare Om man ser till målformuleringen synes denna indikator visa precis samma sak som indikatorn "insamlad mängd restavfall, i kg per invånare". Varför används två indikatorer som visar samma sak?</p>	<p>1. Avfall Sveriges mål är en 25% minskning på 10 år, avfallsplanen gör det samma på 11 år. 2. Ena indikatorn berör avfall som eftersorteras och andra avfall som inte eftersorteras.</p> <p><u>Åtgärd</u> 1. Skriver om "i jämförelse med mål 2.1" till "utöver målsättningen i mål 2.1" 2. Indikatorerna för restavfall skrivs om så att det blir tydligt att avfallsplanen skiljer på avfall som eftersorteras och avfall som inte eftersorteras.</p>	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 26 3.1	<p>3.1 År 2032 materialåtervinns eller återanvänds minst 60 % av hushållsavfallet Nedan (kursivt) redovisas dagens (2019) siffror samt en sammanställning från de senaste 10 åren. Denna sammanställning visar att det kommer att krävas mycket stora omställningar för att nå målet. Nuläge 2019; Mat- &amp; restavfall = 86,40% till förbränning FTI = ? ÅVC = 48 % Återvinning Utifrån Avfall Sveriges statistverktyg Avfall Web för perioden 2010-2018; Andel hushållsavfall insamlad för materialåtervinning, exkl biologisk behandling och konstruktionsmaterial 2018 = 22% 2017 = 24% 2016 = 26% 2010 = 21%</p>	<p>Detta mål baseras på EU-målsättningar. EU har satt ett mål på att 60 procent av allt kommunalt avfall återvinns år 2030.</p> <p><u>Åtgärd</u> Motivering till mål 3.1 läggs till. Motivering: "Detta mål baseras på EU-målsättningar. EU har satt ett mål på att 60 procent av allt kommunalt avfall återvinns år 2030."</p>	Ja

SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 26 Mål 3.2	<p>3.2</p> <p>År 2032 är mängden avfall i restavfallet som hade kunnat hanteras via annat etablerat insamlingssystem minskad med 90 % i jämförelse med 2020</p> <p>Nedan (kursivt) redovisas dagens (2019) siffror samt en sammanställning från de senaste 10 åren. Denna sammanställning visar att det kommer att krävas stora omställningar för att nå målet.</p> <p>Nuläge 2019; Insamlat restavfall 173 kg per person varav 1/3 matavfall (58 kg) och 1/3 förpackningar (58 kg)</p> <p>Mål 2032; Antal kg matavfall i restavfallspåsen ska ha minskat till 5,8 kg per person och antal förpackningar ska ha minskat till 5,8 kg. 2032 ska mängden insamlat restavfall minska till ca 70 kg pp (173-52-52)</p> <p>Mätvärdet för förpackningar ska dock vara efter sortering i NIR-anläggningen.</p> <p>Antagande att ca 20 % av det som sorteras i eftersorteringsanläggningen hade kunnat hanterats via annat etablerat insamlingssystem; 20 % av 121 kg (173-52 mat) = 24 kg som ska läggas på 70 kg enligt ovan =&gt; 94 kg pp, dvs en minskning med mer än 50 % mot idag</p>	<p>Detta mål förstärker mål 3.1 och mål 4.1 och har i syfte att säkerställa att återvinningsbart avfall inte bränns.</p> <p>Bedömningen har gjorts att det vore svårt att motivera en lägre ambitionsnivå.</p> <p><u>Åtgärd</u> Motivering till mål 3.2 läggs till. Motivering: "Detta mål förstärker mål 3.1 och mål 4.1 och har i syfte att säkerställa att återvinningsbart avfall inte bränns."</p>	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 26 Mål 3.3	<p>3.3</p> <p>1. Gäller målen endast det avfall från kommer från ÅVC eller även sådant som tippas in via vägen från verksamheter?</p> <p>2. Omfattas grovavfall från ÅVC? Dvs sådant grovavfall som inte är bygg- och rivningsavfall?</p> <p>3. Kommer konstruktioner på deponier räknas som materialåtervinning?</p> <p>4. Varför anges att "Detta mål gäller även för privat sektor där ansvaret ligger på respektive byggherre" Om nu SÖRAB är målsansvarig?</p>	<p>Kommun likväl SÖRAB kan vara berörda av ett mål även fast endast ena parten står som målsansvarig. Vilket är fallet för mål 3.3.</p> <p>1. Målen gäller endast det avfall från kommer från ÅVC. 2. Avgränsning bedöms i uppföljningsmomentet som påbörjats 2020, samt arbetssätt. 3. Här kommer branchstandard följas. 4. För att få med även annat avfall som uppstår i SÖRAB-kommunerna.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 27 Mål 3.4	<p>3.4</p> <p>Målet synes bara beröra deponifraktionen från SÖRABs ÅVC. Dvs de fraktioner vi kallar för "1928400 - Mineralull, porslin, keramik deponi ÅVC" eller " 2028400 - Isolering, glas åvc deponi". Under 2019 deponerade SÖRAB 570 ton vilket är 1,1 kg/invånare. Målet är redan uppnått och från och med hösten 2020 kommer vi sannolikt att kunna förädla den här materialströmmen till konstruktionsmaterialkvalitet och använda i sluttäckningskonstruktioner. Då räknas det som återvinning.</p>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Ja, målet avser grovavfall till deponering.</p> <p>Enligt avfall web har inte alla kommuner uppnått målet.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 31 MO4	<p>Målområde 4.</p> <p>SÖRAB anser att målet kring matavfall bör prioriteras högt inledningsvis i arbetet med avfallsplanen utifrån att det är ett mål som bidrar till positiva miljöeffekter, minskade kostnader samt möjlighet till bättre återvinning av plats, metall och papper i restavfallet. Därtill finns infrastrukturen för insamling och efterföljande hantering redan på plats.</p>	<p><u>Åtgärd</u> Målområde 4 kompletteras med två periodmål, med syfte att påvisa vikten av detta målområde: 4.2.1 - Etablering av mätmetod för matsvinn från offentlig verksamhet 4.3.1 Bibehållen kvalitet på utsorterat matavfall</p>	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 33 MO 5	<p>Tveksamt om strategierna nedan kommer bidra till målet: -Att planera för en långsiktigt hållbar logistik av material- och avfallsflöden. Samt -Att kommunen och SÖRAB ställer krav i upphandling av varor, material och tjänster som ger mindre negativ inverkan på miljö och klimat.</p>	<p>Synpunkten är noterad.</p> <p>Föranleder inte någon ändring i dokumentet.</p>	Nej

SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 34 5.1, 5.2	Mål 5.1 och 5.2 Vad blir SÖRABs uppgift som målsansvarig? Att registrera invägningar av plockat skräp? Hindra spridning från egna transporter? Städa egna anläggningar? Ansvara för skräpmätningarna?	Samtliga alternativ är möjliga delar ur SÖRABs ansvar.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Måldokument sid 34 5.3	Mål 5.3 SÖRAB upplever att detta mål bör tas bort då det troligen har en mycket låg miljönytta men ändå är relativt resurskrävande. Risken är att detta mål tar resurser från andra mer betydelsefulla mål.	Enligt EUs avfallsheirarki ska allt avfall uppåt i avfallstrappan, detta undantar inte avfall som uppstår i offentliga miljöer. Målområde 5 menar att bidra till att soppåsens och papeprskorgens innehåll likställs. Enligt strategier ska även kommunen föregå med gott exempel.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Periodmålsdokument sid 13 Mål 2.1.1	2.1.1 År 2023 har förutsättningarna för återanvändning förbättrats i jämförelse med år 2021 Detta upplever SÖRAB vara ett "Luddigt" sätt att mäta på – vad är tex invånarnas upplevelse vid inlämning av produkter för återanvändning?	Målet utvärderas på indikatorerna, inte formuleringen.  Invånarnas upplevelse vid inlämning av produkter för återanvändning mäts genom kundundersökningar.  <u>Åtgärd</u> Indikatorerna om invånarnas upplevelse formuleras om och likställs.	Ja
SÖRAB	Ledningsgruppen	Periodmålsdokument sid 17 Mål 3.2.1	3.2.1 År 2023 är mängden avfall i restavfallet som hade kunnat hanteras via annat etablerat insamlingssystem minskad med 25 % i jämförelse med 2020  Utifrån nedanstående beräkning kan konstateras att får vi bort matavfallet från restavfallet så räcker det i princip för att uppnå målet. Nuläge 2019; 173 kg restavfall varav 58 kg matavfall och 58 kg förpackningar 25 % av 116 = 29 kg som det ska minska till, dvs till 144 kg. Antagande att ca 15 % kan sorteras ut genom eftersorteringsanläggningen 15 % av 158 (173-15 mat) => 24 kg	Synpunkten är noterad.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
SÖRAB	Ledningsgruppen	Periodmålsdokument sid 19 Mål 4.1.1	4.1.1 År 2023 är mängden matavfall kvar i restavfallet halverad i jämförelse med år 2020 Ungefär 30 kg till matavfall per person ska sorteras ut Nuläge 2019 ca 15 kg (?) från hushållen 2016 totalt 12754 ton 2017 totalt 13136 ton 2018 totalt 14182 ton 2019 totalt 14655 ton mål 2023 blir totalt 30000 ton (1/3 av 90000 ton = 30000 ton => 50 % av 30 tton = 15 tton) 15000 ton till ska sorteras ut för att uppfylla målet Vilka aktiviteter har kommunen planerat för att nå detta – genom att göra på samma sätt som idag så kommer vi inte nå fram.	Synpunkten är noterad.  Aktiviteter fastställs i en separat handlingsplan.  Åtgärd: Motivet till en separat handlingsplan förstärks i Bakgrundsdokument, Måldokument och Periodmålsdokument.	Nej
<b>Externa intressenter</b>					
Externa intressenter	Håll Sverige Rent	Måldokumentet	Från avfallstrappan till cirkulära system – här önskar vi att nedskräpning får ta plats i avfallstrappan som steg nr 6, dvs det allra sämsta. Nedskräpning passar inte in i någon av de fem nuvarande stegen, utan är istället ännu icke omhändertaget avfall som behöver städas upp för att återföras till något av de högre stegen i avfallstrappan.	Avfallsplanen följer den avfallstrappa som är förankrad i Svensk lag. Nedskräpningsfrågan lyft i målområde 5.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

Externa intressenter	Håll Sverige Rent	Målområde 5: Skräp och Nedskräpning	Huvudmål 5.1 Bra med tydligt mål, att minska med 50 %, som följs upp under planperioden. Förtydligandet är lite oklart – mätningarna utförs enligt befintliga och beprövade metoder för jämförbarhet över tid. Förslag på text: Kommunen och SÖRAB utför skräpmätningar utifrån fastställda metoder som har tagits fram av stiftelsen Håll Sverige Rent tillsammans med Statistiska centralbyrån. Indikator nr 1 är lite oklar då antal skräpföremål inte kan omvandlas till procent. Det borde förslagsvis stå: "Antal skräpföremål per 10 m2, förändring i procent". Hur ofta ska mätningar göras? Förslagsvis minst var tredje år och delmål sätts i periodsmålsdokumenten.	Skräpmätningarna sker vart tredje år.  <u>Åtgärd</u> 1. Förtydligandet under mål 5.1 ändras enligt förslag av HSR. 2. Meningen "omvandlas till procent" i indikator ett.	Ja
Externa intressenter	Håll Sverige Rent	Målområde 5: Skräp och Nedskräpning	Huvudmål 5.2 1. Vilken undersökning är det som används? 2. Vilka är mätetalen?	Metod för undersökning adderas inte i planen utan i arbetsättet  1. Enkätundersökning. De har tidigare gjorts via telefon men görs från och med 2020 delat telefon och web. 2. Procent. Frågorna ges i skalor på 1-5 och de som svarat 4-5 kommer anges i procent.  <u>Åtgärd</u> Mätetal för kundundersökningsfrågor läggs till, de mäts i procent.	Ja
Externa intressenter	Håll Sverige Rent	Målområde 5: Skräp och Nedskräpning	Huvudmål 5.3 Vi är för sortering av avfall men är lite frågande till varför målet kring detta ligger under målområde 5: Skräp och Nedskräpning. Det kan passa bättre under målområde 1 – system efter behov där bl.a. papperskorgar i offentlig miljö nämns.	Styrgruppen har, under framtagandet av Avfallsplan 2021-2032, beslutat att alla målsättningar som berör skräp och nedskräpning ligger under målområde 5. Samma sak med matavfallsfrågorna i målområde 4. Detta ska inte hinda att exempelvis system för insamling utvecklas under målområde 1, utan det är en strukturfråga.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Externa intressenter	Håll Sverige Rent	Målområde 5: Skräp och Nedskräpning	Vi förstår att aktiviteter kommer att finnas i de årliga handlingsplanerna, men ser gärna att åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpningen läggs in även i avfallsplanen enligt föreskrifterna från Naturvårdsverket. Dessa åtgärder kan sedan anpassas och preciseras i handlingsplanerna. Exempel på övergripande åtgärder/planer: Kommunerna ska verka för att så stor andel som möjligt av skoleleverna medverkar i årlig aktivitet med skräpplockning – åtgärden kan sedan preciseras och målsättas i handlingsplan. Varje kommun ska ha en plan för att minska den marina nedskräpningen – utifrån kommunspecifika förutsättningar. Varje kommun ska ha en väl fungerande rutin för felanmälan gällande nedskräpning med städning inom 24 timmar osv.	<u>Åtgärd</u> Motivet till en separat handlingsplan förstärks i Bakgrundsdokument, Måldokument och Periodmålsdokument.	Ja
Externa intressenter	Käppala	Allmänna synpunkter	Käppalaförbundet rekommenderar sina medlemskommuner att endast i mindre omfattning tillåta installation av köksavfallskvarnar. Detta då det visat sig att det inte är så stor miljönytta då rötgasen börjar brytas ned redan i tunneln på väg till reningsverket och inte i reningsverkets biogasanläggning där gasen kan tas omhand. Den biogas som bildas i tunnelsystemet på sin väg till Käppala reningsverk skapar istället ett arbetsmiljöproblem i tunneln innan den når verket.	Kommuner vars avlopp tas omhand av Käppalaförbundet avråder i allmänhet från avfallskvarn kopplad till avloppsnätet. Delar av regionens VA-nät omhändertas dock av Stockholm Vatten och Avfall, där är avfallskvarn kopplad till avloppsnät tillåtet.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
Externa intressenter	Trafikverket	Allmänna synpunkter	Trafikverket vill dock framhålla problemet som kan uppstå vid återvinningscentraler att sopor kan hamna inom vägområdet. Nedskräpningen kan leda till underhållskostnader för Trafikverket och en bidragande orsak till detta problem är att fordon kör till och från återvinningsanläggningar med dåligt täckta lass. Trafikverket vill därför säkerställa att dessa problem uppmärksammas vid planläggning av återvinningscentraler och liknande anläggningar.	SÖRAB äger och driver Återvinningscentraler/Returparker i ägarkommunerna. SÖRAB noterar och tar med synpunkten in i de ordinarie processerna.  Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej

<b>Externa intressenter</b>	Länsstyrelsen Stockholm	Allmänna synpunkter	Arbetet bör fortsätta med att få fram hur många nedlagda deponier det finns i SÖRAB-regionen och deras klassning alternativt redovisa varför det skiljer sig från den undersökning som SÖRAB redovisade 2012. I förslaget till avfallsplan framgår att det råder en osäkerhet om hur många nedlagda deponier det finns i regionen. I förslaget till avfallsplan redovisas 116 stycken nedlagda deponier och det uppskattas att det i regionen finns 119-127 stycken. I rapporten "Riskklassning av nedlagda deponier - Riskklassning enligt MIFO fas 1" beställd av SÖRAB och upprättad av Ramböll 2012 framgår att 122 nedlagda deponier är klassade i regionen.	Synpunkten är noterad och tas med in i framtida arbete. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
<b>Externa intressenter</b>	Länsstyrelsen Stockholm	Allmänna synpunkter	Enligt 19§ i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:2) om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall ska kommunen lämna följande uppgifter om innehållet i den kommunala avfallsplanen till länsstyrelsen: 1. datum för antagande av planen, 2. en sammanställning av mål, åtgärder och styrmedel enligt 3-6 §§, 3. resultaten av uppföljningen av föregående plan enligt 14 §, samt 4. uppgifter om nedlagda deponier enligt 15 §.	Detta skickas in till Länsstyrelsen Stockholm efter antagande.	Nej
<b>Externa intressenter</b>	Region Stockholm	Allmänna synpunkter	Region Stockholm saknar ett avsnitt kring hur avfallshanteringen påverkas av störningar såsom epidemier, arbetskonflikter, klimat- och väderrelaterade störningar. Därtill även hur krisberedskapen kan tänkas se ut. Sådana störningar riskerar att skapa stora problem för samhällssystemet i stort.	Det efterfrågade innehållet återfinns i kommunernas kris- och beredskapsplaner. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej
<b>Externa intressenter</b>	Peab	Allmänna synpunkter	Vi ser det som positivt att avfallsplanen har ett tydligt fokus på cirkulär ekonomi. Detta är centralt även för oss som leverantör av material till bygg- och anläggningsprojekt. Vi har en hög målsättning som säger att de material vi levererar till marknaden ska bestå till 50 % av återvunna råvaror 2030. Ni skriver om behovet av att skapa en infrastruktur som möjliggör effektiva flöden, en bild som vi delar. För att öka återanvändning och återvinning av inerta massor och samtidigt minska transporter av dessa material till och från projekt, behövs stöd från kommunerna i att tillhandahålla mark för masshanteringscentraler, samt tillståndsprocesser där klimatvinster och resurseffektivitet tydligt beaktas.  Vidare har kommunen en viktig roll som inköpare av ballastprodukter. Genom att själva ställa krav på återvunnet material – kvalitetssäkrat i enlighet med gällande standarder – kan ni som beställare bidra till att snabba på omställningen till en mer cirkulär anläggningsbransch. Slutligen vill vi betona att vi inom vår bransch redan idag har den miljökompetens och utrustning som krävs för att hantera den här återvinningen, och att vi kan ta ett helhetsansvar från markprover till användning av återvunna material i bygg- och anläggningsprojekt, inklusive optimerad logistik. Vi fortsätter gärna dialogen med SÖRAB kring hur detta kan bidra till ett mer cirkulärt samhälle.	Synpunkt noterad och kontakt tas när den aktualiseras i planen. Föranleder inte någon ändring i dokumentet.	Nej